

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XI. — ŠTEV. 189
OKTOBER 1943

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XI. — NUM. 189
OCTUBRE 1943

En los días del 5 al 13 de julio visitó el P. Juan Hladnik la colectividad yugoslava en el Chaco. En su gira tocó Las Breñas, Sáenz Peña, Resistencia y Pampa del Infierno.

Entre todos habrá en el Chaco un millar de yugoslavos, trabajando, la gran mayoría, en las chacras. El P. Hladnik dedicó especial atención a los eslovenos, que serán un centenar en todo el Chaco. El núcleo más grande está en Las Breñas, donde se reunieron, el 10 de julio, en una

misa. El 11 de julio ofició la misa en Sáenz Peña, reuniéndose también allí un buen grupo de connacionales.

El Chaco es un lugar hermosísimo y en las riquezas naturales podría hacerle competencia a cualquiera de las provincias tanto en la producción de maderas cuanto en la fertilidad de sus campos. En lo cultural ha progresado mucho. Las estadísticas hablan de muchísimos colegios primarios que dan facilidad a los colonos para instruir a sus hijos.

Este cuadro — un panorama de Chaco — nos muestra el rancho, el campo, el algodón, el bosque, el horizonte nublado... No hay en él ni pizca de pintura. El artífice — Francisco Kambič — yugoslavo, encontró todos los colores correspondientes en las distintas clases de maderas chaqueñas. El cuadro mide 1.20 m de largo. Hace tres años, formaba el punto atractivo central de la exposición en La Rural.

V dnech od 5 do 13 julija sem obiskal rojake v Čaku, kjer sem našel nekatere osebne znance in mnogo rojakov, o katerih sem doslej le malo vedel.

Naselili so se v tej deželi bodočnosti in so nekateri dobili prav lep položaj kot obrtniki zlasti v Sáenz Peñi in Resistenciji, drugi pa so si našli tamkaj svoje kmetije. Največ naših ljudi je v Las Breñas: kakih 20 družin, ki pridelujejo največ bombaž. Rodovitno polje pa daje bogato tudi razne druge pridelke, kadar letina obnese. V krajih koder je malo dežja, je suša glavni sovražnik kmeta; včasih se pa oglase tudi kobilice. Posestva merijo po 50 ali 100 ha in je svet še polen gozdov. Sredi tisočletnega kebračevega gozda so izkopali prostrane laze, ki so redovitno polje.

Tudi v Pampi del Infierno je več naših rojakov. 6 čaker je tamkaj v posesti naših ljudi, doma okrog Mengša. V Las Breñas pa so se naselili Belokrajinci.

Gornja slika nam kaže podobo Čaka. Naš rojak iz Metlike, Franc Kambič, je z železno vstrajnostjo in čudovito potrpežljivostjo napravil rezbarski umotvor iz lesa, ki raste v Čaku. Podoba kaže hišico ob polju z gozdom v ozadju in pod oblačnim nebom. Bombažovo steblo pa kaže vse stopnje razvoja te rastline, ki je glavno bogastvo te dežele. Vso lestvico barv, od bele mimo zelene, rujave, temne do črne je našel Kambič v naravni barvi lesu v Čaku in tako proslavil svoje in naše ime z delom, ki je bilo okras velike razstave v Buenos Airesu.

La parte más abandonada es la religiosa. En todo el Chaco hay apenas una docena de parroquias y 40 sacerdotes. Muchísimos viven sin bautizar, gran parte sin casar por la Iglesia. Recién ahora se empezó el trabajo intenso en la organización parroquial y ya han levantado unas cincuenta capillitas provisorias, que son atendidas periódicamente. Pero cuesta atraer a la gente, que se olvidó de Dios.

Ahora el Chaco tiene su obispo que reside en Resistencia. Ya está desarrollando su labor la Acción Católica que allí tiene una misión mayor que en ninguna otra región.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo:

Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefón 48-3361 (48-0095)

Kličič od 11-13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava:

Paz Soldán 4924

Telefón 59-6413

CERKVENI VESTNIK

3. OKT.: Maša na Paternalu za Janeza Zobec.

Pri sv. Rozi za Marijo Terbižan roj. Petrič ob 12 uri.

MOLITVE na Paternalu in sestaneke za dekleta.

10. OKT.: Maša na Avellanedi za člane Bratovščine.

Pri sv. Rozi za Antona Škrt.

MOLITVE na Paternalu.

17. OKT.: Maša na Paternalu za Ivana Kerševan.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za Franc Kavčič.

Molitve na Avellanedi in shod Bratovščine.

24. OKT.: Maša na Avellanedi za Rastico Kandus in Čermelj.

Popoldne ob 15.30 shod v Novi Pompeji.

31. OKT.: Maša na Avellanedi za Ivan Gorza.

Molitve na Paternalu.

1. NOV.: Maša na Paternalu za Alojza Dolšcak (obletna).

SHOD V NOVI POMPEJI

se bo vršil v NEDELJO 24. OKTOBRA Z ZAČETKOM OB 15.30 (to-rej ne 31. oktobra). Oktober je rožnenski mesec, zato pa bosta obe skupini naše Bratovščine napravili obisk k rožnenski Mariji, kakor smo to že večkrat napravili.

Z rožnim vencem bomo stopili na pomoč naši trpeči domovini. V sedanjih najbolj odločilnih trenutkih vojske, moramo podvojiti našo molitev in zaupanje do Marije, da naj bedi nad našimi brati in naj jih pripelje srečno skozi ta strašni vihar. Prav sedaj jim grozi pokončanje bolj kot nikdar, zato pa mora biti prav sedaj naša molitev tembolj stanovitna in glasna.

Vsak rojak naj smatra za svojo sveto dolžnost, da pomaga domovini z molitvijo. Na dan našega romanja v Novo Pompejo pa prihitite vsi, vsi, da bomo s skupno prošnjo in zastavo svetogorske in brezjanske Marije dvignili naše zaupne molitve.

Začetek shoda bo ob 15.30 uri z rožnim vencem v cerkvi. Nato bo nagovor in pete litanije; nato bomo stopili v gornjo kapelo in tamkaj zapeli prav iz srca.

Naš obisk v Novo Pompejo bo tudi skupni shod bratovščine Živega Rožnega venca.

PRVO SV. OBHAJILLO

Nikar ne odlašajte! Poskrbite, da ne bodo ostali zanemarjeni Vaši otroci. "Pustite male k meni", kli-

če Jezus. Zato je danes na svetu postalo tako strašno, ker so se ljudje hoteli oddaljiti od svojega edinega pravega vodnika: Jezusa Kristusa.

Poskrbite za otroke. Pa ne zane-marite tudi sami sebe. Življenje je kratko, večnost pa dolga! Poskrbite torej, da ne boste prepozno uvideli, kako zelo so v zmoti tisti, kateri vero zaničujejo!

PRAZNIK AVEŽANEDSKE

ZASTAVE

10. oktobra bomo praznovali eno leto, odkar je bila blagoslovljena zastava Marije Pomagaj. Pač izredno prav nam je v tem poslednjem letu prišla ta naša prelepa zastava, ki nam je tako dragocen spomin naše daljne trpeče, ljubljene domovine.

Doživeli smo to leto 3 nepričakovane obiske duhovnikov sorojakov, spremila nas je zastava v San Antonio in Lurdes, kumovala je blagoslovu svetogorske zastave in vsak čas nam pomaga dvigniti lepoto naših pobožnosti.

Zato se bomo z veseljem spomnili obletnice, ko je bila zastava blagoslovljena.

Vse rojake vabimo, da prihitite k sveti maši na Avellanedo (Man. Estevez 630, — blizu La Blanca) v nedeljo 10. oktobra ob 10 uri.

Ta dan pred mašo bo prilika tudi za izpoved, da bo med sv. mašo skupno sv. obhajilo.

Sveta maša bo po namenu članov bratovščine in za blagor domovine.

V nedeljo 24. oktobra pa bomo z obema zastavama pohiteli v Novo Pompejo, kjer bo začetek shoda ob 15.30 uri.

SLOVENSKA SLUŽBA

BOŽJA

Ostra je bila v prejšnji številki, moja beseda o malem obisku pri slovenski službi božji. Videl sem, da so mnogi rojaki lepo sprejeli tiste besede in sem jim zelo hvaležen za njihovo lepo voljo. Prosim pa, da še podramite druge, da se jih še več premakne. Saj bi vsak naš rojak vsaj enkrat na mesec gotovo lahko prišel na Paternal ali na Avellanedo. Vzemite vsi rojaki to za svoj sklep: "Enkrat na mesec bom prav gotovo šel, storil pa bom kar mogoče, da večkrat."

Zelo velika potreba pa je, da pridobimo kaj novih pevk za dopoldne in za popoldne. Posebno živa je ta potreba na Paternalu. Pa tudi na Avellanedi je močno treba novih pevskih moči, posebno možkih, da bo zbor napredoval tako, kot je letos pokazal nekaj prav lepih uspehov.

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual

Dirección: Pasco 431,

U. T. 48-3361 y 0095

Director: P. Juan Hladnik

Administración: Paz Soldán 4924

U. T. 59-6413

Suscripción anual \$ 2.—.

LOS ESLOVENOS EN EL MUNDO FUTURO

En USA se realizó un congreso esloveno, que reunió los representantes de todos los grupos y organizaciones que tienen allí los 250.000 eslovenos.

Una de las resoluciones de dicho congreso es la siguiente:

El pueblo esloveno, aunque uno de los más pequeños del mundo, no puede contentarse solo con la victoria de las Naciones Unidas, victoria a la cual habría contribuido con grandes sacrificios, es necesario que considere también la faz que pondrá fin a esta guerra.

El Congreso nacional esloveno ve bien claramente la necesidad de esa paz permanente para toda la humanidad, para poder rehacer la vida tranquila sobre tantas ruinas, para tranquilizarse los desesperados.

El Congreso nacional Esloveno está convencido de que una paz permanente es posible con las condiciones siguientes:

1º Sobre la base y garantía de una organización democrática establecer igualdad de derechos para todas las naciones.

2º La independencia de cada nación en el campo cultural.

3º Cooperación en la organización económica, la cual comprende no solo federaciones y confederaciones de varios estados del continente sino la imposición de un programa económico mundial.

4º Una autonomía estricta de cada nación en lo referente a problemas de política interna.

5º Organización democrática de estados individuales y agrupados, amparados por la constitución democrática de todos los integrantes a fin de prevenir cualquier intento dictatorial.

6º Una organización de justicia social tendiente a abolir la pobreza, la explotación de los indefensos y a asegurar para los accidentes y la vejez.

7º Una organización internacional que será lo bastante fuerte y decidida para repudiar todo intento de ataque armado cualquiera que sea el origen que lo motive.

El Congreso Nacional Esloveno está convencido que con la guerra actual un largo capítulo del pasado quedará concluido y se iniciará una nueva era de justicia para todos, en la cual serán bien recibidos todos los esfuerzos tendientes a abolir los malos entendimientos entre las naciones, a fortalecer y proteger la democracia, a cooperar en la organización internacional; para la reunión de los estados separados, en una gran agrupación con la finalidad de establecer una federación democrática mundial, en la cual la seguridad de todos, será la garantía de la seguridad y progreso de cada uno por separado.

Los últimos acontecimientos bélicos brindaron a los eslovenos una oportunidad para poner de manifiesto sus justas exigencias territoriales en Goricia, Trieste e Istria. En todas aquellas regiones están ahora desarrollando actividad concentrada oponiéndose a los invasores.

RESNA BESEDA

Govori se, da so ob priliki smrti nekega rojaka odstranili iz mrtvaškega odra vse božje podobe in odrekli rajnemu tudi krščanski pogreb . . .

Dan za dnem zvemo: spet je eden padel. Mlad še, morda družinski oče, nenadomestljiv v družini. . . Smrt ga je pobrala. . . Tako vsakdanja je ta novica, da nas kar nič ne gane, čeprav je morda nepopisno boleč udarec v družini, kjer je smrt opravila svoj posel. posel.

Smrt! Dokler sega po drugih, le obžalovaje zmajaš z glavo in meniš: vsi pridemo na vrsto — a ne vzameš zares, da je to glasen opomin vsem, ki smo — še ostali.

In kadar zamahne prav poleg tebe, kadar čutiš že nad lastnim življenjem smrtno senco, ali tedaj vzameš stvar zares? Tedaj ko stopi pred tebe smrt z vso kruto resničnostjo, ali se boš tudi tedaj šalil iz večnosti? Ali se boš rogal sodbi božji? Ali se boš, slabič, protivil božjim sklepom? Ali boš še trmasto ponavljal: s smrtjo je vsega konec! Ali boš res odvrnil tvoj pogled od Križanega Zveličarja, ki nam je edini obrazložil smisel življenja, ceno trpljenja in vrednost smrti?, ki nam v najbolj bridki a tudi najbolj odločilni uri vliva največjo tolažbo in upanje, ako verno in zaupno obrnemo vanj svoj pogled, ako ga v živi veri, na križ razpetega, poljubimo in še slednjič prosimo odpuščanja za vso nezvestobo in nehvaležnost, ki smo mu jo izkazovali v življenju.

V tisti uri se razblinijo v nič vse laži in zmote, s katerimi so se posvetni ljudje slepili in nemara celo druge v zmoto zavajali. Tedaj postane umirajočemu pač očitna beseda Jezusova: "Kdor hodi za menoj, ima luč resnice in ni v temi". Tedaj vsak doume, kako zelo pogrešeno je življenje vseh, kateri hočejo najti srečo brez Boga. . . Tedaj vsak doume, da smo bili le zato rojeni, da bi Boga spoznavali in ga ljubili, Njemu služili z lepim življenjem in ljubeznjivim spolnjevanjem dolžnosti do bližnjega. . . Da! To in samo to! Vse drugo je bilo zgubljeno!

In če nisi služil Bogu? Če nisi imel Boga za Očeta; niti nisi molil: Oče naš, kateri si v nebesih. . . Niti se nisi menil za Boga; morda se iz vere celo norčeval; morda verne sosedo zasmehoval. . . Kadar pride nate stiska; tedaj ko občutiš, kako majhen si, tedaj nemara poklekneš in poprosiš ali celo zahtevaš od Boga? . . .

Nisi mu bil v življenju otrok! Nisi mu dal spoštovanja in ljubezni, kot mu gre zato, ker te je ustvaril, ker te je pri zdravju ohranjal, ker te je, kljub tvoji brezbožnosti, potrpežlji-

V NOVI POMPEJI

se bo vršil shod 24. oktobra ob 15.30. Povabljeni ste vsi rojaki, da se vdeležite in s svojo molitvijo tudi nekaj sterite za blagor domovine in za mir med narodi.

EN NUEVA POMPEYA

se reúne nuestra Colectividad todos los años en octubre, que es el mes del S. Rosario. Las dos secciones, la de Avellaneda y la de Buenos Aires, acudirán con sus estandartes.

Se realizará también la consagración al Corazón de María. Habrá súplicas por la patria y por la paz.

Quedan invitados todos los amigos de la colectividad para que asistan a dicho acto que tendrá lugar el 24 de octubre a las 15.30 en el Santuario de Nueva Pompeya.

vo čakal, kdaj sprevidiš tvojo nespamet, kdaj prestaneš s hudobijo in ponižno poklekneš proseč odpuščanja. . . Nič! Vse zastonj!

In sedaj, ko Te je trdo vzel v roke, pa meniš, da ti mora dati kar Ga prosiš, čeprav si Ga toliko časa zaničeval? Ni si ga častil in ljubil za Očeta in sedaj hočeš od njega očetovske ljubezni!

In če je sedaj mera Njegove potrpežljivosti dopolnjena in je neizprosno udaril, nimaš sedaj pravice, da Ga dolžiš, da je s teboj trd, da te noče slišati.

Saj Bog ni tvoj hlapec, tvoj sluga, ki bi čakal, kdaj ga hočeš poklicati.

In če ga v tistem bridkem trenutku še kolneš, mesto da se vsaj tedaj strezneš in priznaš tvojo nevrednost, nehvaležnost, izdajstvo, zaslepljenost — kaj pač moreš pričakovati?

Je Bog! in ga ne bodo odstranili vsi bogotajci in ne pohotneži, ne tvoja kletev ne tvoje sovraštvo s katerim se mu upiraš.

Je Bog, ki te bo pravično sodil in pravično kaznoval!

Če pa Ga še sedaj tajiš in kolneš, bo zate to še toliko bolj obtežilno.

Toda sedaj te še usmiljeno čaka in če te trdo prime, ukloni se in priznaj, da si tak kot razbrzdan otrok, ki šele tedaj izpolni zapoved staršev, kadar ga s kaznijo na to primorajo.

Čuvajte se, torej, dragi rojaki, tiste nevere, ki je tako daleč nekatere zapeljala, da jih mora Bog z bridkimi udarci klicati na pravo pot.

Ogiblajte se pa tudi tistih ljudi in take družčine, kjer se taki zgublenci družijo, da obvarjete sebe in svoje družine pred največjo nesrečo, ki je — brezvernost.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Čakó je lepa deželica. Saj meri skoro 100.000 km², to se pravi 4 krat toliko kot vsa slovenska zemlja med Kolpo in Ziljo, Sočo in Rabo. Na vsej tisti zemlji pa živi le 335.000 ljudi. Vedeti je pa treba tudi to, da je dobra polovica Čaka docela neproduktivna, to je vsa zapadna stran.

Čako ima dve glavni progi železnice. Ena teče iz Tostada v Prov. Santa Fe, ki se združuje v Gral. Pinedo s stransko ki pride iz Santiago del Estero iz Añatuye skozi Quimili. Nadalje teče proga ravno proti severu in se združuje v Avia Teray z drugo železnico, katera gre od zahoda na vzhod, iz Tucumana do Resistencije. Vse tisto so državne železnice "FCNNA". Morda je prav tam najdaljši kos železnice v republiki, ki teče ravno kot sonce po nebu, najbolj na dolgo.

Prav v Avia Teray, ki je neznatno naselje sredi Čaka, se proga nekoliko upogne. Pa je tudi tisto nastalo le po površnosti inženirjev. Železnico sta gradila dva inženirja vsak iz ene strani. Eden je vodil dela doli od Tucumana, drugi pa gori od Resistencije. Pa sta ali slabo računale, ali pa imela slabe zemljiške karte. Ko sta prišla skupaj, sta videla, da se železni tir neče prav ujeti, pa sta se tako razburila, da sta se — stepla. Komu je pest dala pravico o tem nisem zvedel, pač pa... Hm, tak je človek! Vedno hoče zavreči krivdo na drugega, sam pa noče biti kriv za vse na svetu. In celo tedaj, kadar je prav jasno, da je kriv! Da ga vidite, kako razgraja... Kot tisti, katere mu si posodil denar, pa je "pozabil" vrniti in kadar ga prijazno opomniš na njegov dolg, tedaj še zareži vate in te prav grdo ozmerja... Tak je pač človek, da hoče vselej svoj prav in mu za pravico sosedov kar nič ni! Tako sta se stepla, mesto, da bi si prijateljsko podala roke in skupno iskala izravnavo nevšečne zmote... Pa kaj bi! Saj so celo celi narodi tako nebrzdani, da samogoltno zahtevajo, kar se jim zdi njihova pravica, nič pa ne pomislijo na pravico sosedovo... Tako sta se stepla inženirja, tako je zadivjala vojska...

Mi smo jo pa rezali dalje z zamudo, kakor je bojda tam že običajna. Vsak čas smo šinili skozi prostrane laze, pa se nam je spet primaknil kebračev gozd in spet je brzela mimo nas siromašno kočica. Ko je bila ura malo pred peto, se je drevje razmaknilo in pred nami je zrastle prostrane skupine hiš in še malo, pa smo postali na postaji Saenz Peña.

To mesto je zemljepisno središče Čaka. Pred desetletji je bila tam še sama gmajna. Pa se je nekemu zahotelo tamkaj postaviti gostilno, okrog katere so kmalu nastale čakre in še nekaj hišic in nato je oblast izbrala ta kraj za svoj sedež. Danes je Saenz Peña lepo moderno mesto, ki ima čez 30.000 ljudi, lepo tlakane ulice, cela reč lepih palač, največ bank in trgovin in seveda tudi športne in kulturne ustanove.

V SAENZ PEÑI

Pa vse to sem videl šele pozneje. Tisti trenutek je bil pred mano le živžav množice in skromno postajno poslopje.

V množici mrgolečega naroda sem bil — sam... Pa samo za hip, kajti kar nenadno so mi stopili nasproti štirje "neznani" znanci.

"Dobro dan, gospod kaplan. Jaz sem Martin Guštin iz Lokvice", se mi je predstavil mlad moč in kot blisk poglaval moje misli na Lokvico pri Metliki...

"Aaahaa! Padjanov Martin! Seveda! Pa ste šli prej v Ameriko kot sem prišel jaz v Metliko. Naro-

čali so mi za vas pozdrave in vas šele danes najdem.

"Tale gospod je Ivan Movrin".

"Po govorici sem vedel za vas in vaše pismo sem dobil. Jako sem vam hvaležen za vašo skrb, s katero ste mi pripravljali moj prihod. Evo me tukaj!"

"Auto je, nafte tudi nekaj. Če imate kak bon, bomo pa gotovi za vsako priliko", je menil Movrin.

Tale rojak je pa Štalcer, mi je Martin predstavil še tretjega in ščetrttega rojaka.

Že nisem bil več sam. Kaj sam? Sredi dobrih rojakov, ki so me tako ljubeznjivo sprejeli in že smo sedli v Movrinov auto in zdrsnili na njegov dom, kjer nas je čakala pogrnjena miza in Movrinova družinica: žena, dve hčerki, svakinja in brat Augustin.

Tako sem bil že kar med rojaki. Pa nikar ne mislite, da smo tam obsedeli in v kozarce gledali! Zato ni bilo časa. Postregli smo si pač, a nato pa kar takoj na delo: obiskati rojake, ki v Saenz Peñi živijo. Skočili smo mimo župnišča.

Saenz Peña ima samo eno župnijo. Pa je cerkev tako skromna... Njej nasproti stoji "servicio de automovil club". Verjemite ali ne, da je bolj impozantna tista naredba, kot pa cerkev... Tako! Lepa reč! Tam kjer točijo nafto za automobile, ki drve po zemlji, so vložili vse zanimanje in mnogo denarja. Tam kjer dajejo silo, ki vozi proti nebesom in v večno srečo je pa taka skromnost!... Nizka baraka je to, kateri so sicer dali lepo lice zunaj in znotraj, toda vedno je to le — baraka... ne pa "stolnica" ponosnega mesta Sáenz Peña. Vsaka slovenska vas ima lepšo cerkev!

No pa! Da je vsaj to. Pred desetimi leti ni bilo ničesar. Sedaj je pa že samostojna župnija, katero vodijo Padres de la Divina Providencia (Don Orión). Štirje duhovniki so za ogromen okoliš 50 km na široko in 150 km na dolgo. Zato so me pa prav z veseljem sprejeli, da jim bom naslednjo nedeljo malo pomagal. Pri njih sem tudi dobil začasno stanovanje za dneve mojega bivanja tamkaj.

Skočili smo naprej. Obiskali dom in družinico Martinovo, dveh bratov Štalcarjev in Lojzeta Pašiča, same semičarje, našli tudi rojaka iz Metlike, lokvičana Fira, kateremu sem tudi učil v šoli brate in sestre.

Med tem smo pa izdelali načrt za naslednje dneve.

SKOZI MACHAGAY

Najpoprej moram v Resistencijo, glavno mesto Čaka in sedež škofije. Tam je tudi nekaj rojakov in od tam bom skočil tudi v Corrientes. 9. julija pa bomo zapregli Movrinovega konjička in pohiteli skozi čakre do Charate in v Las Breñas. V nedeljo bomo v Sáenz Peñi, v ponedeljek pa v Pampo del Infierno, tako da bom mogel v torek 13. jul. že odpotovati nazaj, tak je bil moj načrt, s katerim smo končali večerjo pri Movrinu. Naslednje jutro ob 7 uri sem že sedel v pulmanu, ki vozi v Resistencijo. 200 km. dolga pot. V petih urah bomo tam — po voznem redu. Bila je še noč, ko smo se pognali na dolgo pot.

Dobro kos ceste je bil že za nami, ko se je slednjič odprl dan in nam razkril pogled na razkošno zelene poljane, čez prostrane bombažne nasade, ki so segali vse do obronka gozdov. Po polju so samevale skromne kajže, katere so pošiljale dim skozi "vrata" katerih pa ni bilo...

Tudi v oknih je videti skrajno varčnost — nič več kot luknje. Pač očitno, da se ne boje ne tatov ne mraza, komarjev, ne muh... Tatov ni, ker drugega kot otroke bi ne imeli ukrasti; kadar je mraz, napravijo kot

cigan, ki se je zavlil v mrežo in skozi luknjo porival prst in menil "hu, zunaj je mraz!".... Komarjev in muh so pa bolj vajeni kot berač uši.

Le redkokje je videti boljšo hišo, ki ima v redu vrata in okna, ki je zidana in krita. Največ so kajže s slamnato streho in s stenami iz blata.

Za nami je bilo že mestece Quitilipi, čeden kraj, ki se ponaša z nekaterimi čednimi hišami, z veliko tovarno olja (iz bombaževega semena) in tudi najlepšo cerkvijo in najbolje organizirano župnijo v Čaku. Toda ves ponos mesta Quitilipi tone v oblakih prahu v času suše ali pa v packastih lužah v času deževja, kateri pa v tistem delu še ne nagaja mnogo.

Naprej smo brzeli. Vsak čas je nagajiva cesta napravila kak skok sem ali tja in nas ponesla zopet in zopet čez železnico, po kateri vozi dnevno en osebni vlak, ki je pa znatno počasnejši kot pulman.

V Čaku je mnogo naših rojakov. Največ je tam nedvomno Črnogorcev, kateri so naseljeni v bližini Sáenz Peñe in v najvažnejšem naselju, ki je Machagay. Tam jih je toliko, da so si zgradili celo lastno svetišče, pravoslavno cerkev.

Pozorno sem gledal, ali jo bom opazil.

Ni bilo treba dolgo čakati: Evo, tamle se dviga visoko nad vas značilna čebulasta kupola, vidno znamenje pravoslavnih svetišč, kakor so znana iz Kijeva, iz Moskve ali iz katerega koli kraja pravoslavnih narodov.

Rad bi se zadržal za hip. Toda pulman je kar takoj potegnil naprej. Ni mi ostalo drugega kot pogled iz dalje, ki je vsak trenutek rastla. Spet se je dvignila kupola nad vas, dokler ni utonila v dalji.

Enakolično se je motala naprej cesta. Na razdalji kakih 20 km smo postali v kakem naselju, vmes pa ni bilo drugega kot "krjavljeva kočica". Pa že se ni več kadilo za nami. Ob cesti so se začela pojavljati preplavljena polja, prostrane luže, cesta pa je bila črna kolovozna pot, po kateri so se vlekale vijugaste kolesnice med blatnim grebenom.

Kot da ni več ista dežela.

In tistole tamle?... Palme, čudovito simetrične, kakršne bi si mogel misliti samo naslikane, so nas pozdravljale iz vseh strani. So to drevesca na stebelu kakih 6 m visokem, na katerem se dviga krona z razčehljanimi pahljačastimi listi, kot da jih je danes zjutraj počesal Bog sam in jih razporedil simetrično prav kot je natančno pomeril pota zvezdam na nebu.

Slaba pot nas jekar malo zadržala. Šoferji so je očitno vajeni.

In sedajle? Kaj bomo napravili?

Nasproti nam je prihajala volovska uprega. V jarem uklenjena sta vlekla dva čedeta visoko telego, na kateri so leno potovali debeli kebračevi hlodi. Po srčni kretnji šoferjevi smo se izmotali iz kolovoza in spet naprej tam srečno stopili nazaj na tir. Ona dva čedeta sta se za nas mnogo manj brigala kot mi za nju. Menda sta onadva bolj vajena zija kot pa jaz volovske uprege v jarmu in v — Čaku... Spet in spet smo zbrzeli čez kak mostiček, pustili za sabo kraje s čudnimi imeni kot "Guayabí", "El Curundú", "Sonrisa de la Vieja"... dokler nismo slednjič p ostali v judovski koloniji Elisa, od koder morajo katoličani k maši v 40 km oddaljeni "Presidente de la Plaza".

Tamkaj je pulman postal za 20 minut, da smo popili čaj. Komaj smo se ustavili, že je pritobil pulman tudi od nasprotne strani. Tako smo vedeli, da smo ravno sredi pota, kajti istočasno odhajata pulmana iz obeh mest in se ravno na tej točki srečata... Pa sem vendarle spoznal pozneje, da je razdalja različna, kajti tudi cesta je naprej mnogo bolj slaba.

V tistem kraju se odcepi cesta, ki pelje na Colonio

Zapallar, kjer tudi žive nekateri rojaki a mi je bil čas prekratko pomerjen, čeprav me je nad vse vleklo, da bi sedel v pulmana, ki je prav tedaj odhajal tja.

Ubrali smo jo naprej proti Resistenciji. Pred nami so krasile palme okolično, na kateri že ni bilo več videti bombaža, za katerega je tam že preveč deževna dežela. Malo dalje tam pa je šumel gozd, bogat pestrih oblik, izza katerih je kipelo v vis kakor razpet pavov rep drevo, kateremu ni nihče vedel zanesljivega imena.

KJE SO ROJAKI

Še kakih 20 km pota je bilo pred nami, ko nam je zakrila cesto čreda živine. Srečno smo se zmotali skozi, a že smo bili spet med čredo konj in tako vse naprej. Vse tisto so gnali na semenj. V Resistenciji je bila naslednji dan otvorjena živinska razstava, kakor se pravo po učeno po besedi "Exposición ganadera". Družinska pratika je pa poznala drugo besedo: "semenj"... Seveda! Kaj pa je to drugega kot živinski semenj, na katerem smo držali krave in vole, ko smo bili še pastirčki, med tem ko so oče šli na ogled po sejmišču in ko so "glihali".

Točno, ko je udarila ura poldne smo se ustavili v Resistenciji, tako kot je vozni red obetal.

Sedaj pa na delo, da poiščem kakega rojaka. "Panadería Central" je bila cilj mojih korakov. Tamkaj sem iskl rojaka Pavleta Planinca, mojega sopotnika tedaj, ko sem prišel v Ameriko.

Ravno je zajemala kruhke iz košare, da postreže klijentu, ko je opazila gospa mojo prikazen. Pa že je dvignil tudi Pavle glavo od svojega dela in brez besed smo vedeli kdo smo in brez ceremonij sem bil povabljen gost.

Pavle Planinec, doma iz Krškega, je bil 6 let v Rosariju, kjer je svoj čas tudi vodil slovenski pevski zbor. Sedaj je že čez leto v Resistenciji gerent menda najboljših tamkajšnjih pekarij, tako da sem si lahko mislil, da ne bom lačen kruha... Pa je prišla na mizo tudi torta, seveda potem, ko smo primerno oskrbeli telesne potrebe z drugimi zalagaji.

Moj načrt je bil ta, da še isti večer pohitim v Corrientes, ki leži kakih 30 km bolj visoko na drugi strani reke Paraná. Imel sem torej še nekaj ur časa. Pavle je pa kar auto pogнал, pa sva že našla rojaka Zajca, čigar naslov sem imel s seboj. On je pa vedel še za druge in tako sém s tisto potjo obiskal še Rosičeve (iz Tolminskega) in Sodjeve (iz Suhorja v Beli Krajini).

Nekaj so pač vedeli o mojem prihodu. Saj so čitali to v Slovenskem listu. Prav tisto uro je pa Sodja dobil tudi pismo od Srečka Ferclja... Tako da ni bilo treba nikakih razlag in kar takoj smo bili prijatelji. Le časa je bilo premalo, kajti pred 5 uro gre lanca iz Baranquere v Corrientes, tako da sva s Pavletom kar pchitela po lepi, tlakani cesti, katera veže 10 km odda-

Las Breñas — Med rojaki 9. julija.

ljeno pristanišče Banranquero na reki Paraná od mesta Resistencije.

NAVZGOR PO REKI.

V Corrientesu živi dober znanec iz mojega pota v Chile. Srečala sva se prvič na Cerro de Gloria v Mendozi ono leto, ko smo g. Kastelicu postavili spomenik. Zelo me je iznenadilo, ko sem ga naslednjo nedeljo našel v Puente del Inca, kjer me je sprejel že kot starega znanca. Še večje je bilo začudenje naju obeh, ko sva se našla spet v neki turistični pisarni v Santiagu in še četrtrič sva se našla v — Valparaisu na cesti. Dr. Pigretti je to, ravnatelj Mihanovičeve pisarne v Corrientes, s katerim sem od tedaj ostal v stiku in zato sem pač porabil priliko, katero sem imel, da ga obiščem. Saj je iz Baranquere samo 40 minut daleč v Corrientes. Malo po reki Paraná navzgor z balso ali z lančo, pa je.

Bil je dan mrzel kot strup. "Mrzla burja zunaj piha, sonce se od daleč skriva, vrana leta okrog hiše, tla pa debel sneg pokriva"... sem se domislil stare Levstikove pesmice. Res ni bilo snega in tudi otrok s sanmi in premrlimi rokami. Klanec je bila strma rečna obala, in sonce je od daleč nekje mežikalo, brilo pa je okrog ušes, da je bilo kaj.

Ko je lanča odrinila, je bila precejšna skupina ljudi na krovu. Da ste videli, kako jih je hitro "nesel veter" v nižje prostore. Jaz sem pa prav tedaj najbolj užival, čeprav me je mraz rezal do kosti... Kdo bi si mislil, da je tako visoko gori proti ekvatorju mogoč tak mraz.

Naglo je brzela obala mimo nas. Tam daleč nekje je bilo videti tovarniške dimnike v Resistenciji. Na desni strani je polzel mimo nas otok, na katerem je videti kak samotni rančo. A tistole tamle! Da to so banane! Sredi prostranega nasada bananovih palm se ponaša skromna hišica, nič večja kot kmečki uljnjak, visoko dvignjena od tal, da se ji ne bi prigodila kaka nevšečnost, kadar se voda dvigne, ki kaj rada preplavi tisti otok, najbolj južna točka, kjer uspevajo banane.

Pred nami je prerezala reko v čolničku drobna deklica. Veslala je kot večč čolnar. Za njo je bila košara z nekaj štrucami kruha. Torej po kruh je šla čez reko...

28 km je daleč od Baranquere do Corrientesa po reki navzgor. Otok je bil za nami in na široko tja se je odprla gladina reke, široke kake 3 km. Pred nami je že začelo vstajati obrežje izza katerega so gledali nekateri zvoniki. Že se nam je odprl pogled na slikovito mestece Corrientes, menda najstarejša naselbina na srednjem teku reke Paraná, stara že skoro 400 let.

Kdor je videl mesto Paraná pozna tudi Corrientes. Podobni sta si kot dva dvojčka tako po velikosti kot po legi in po izpeljavi ulic. Samo za spoznanje bolj visoko je obrežje in položaj mesta Paraná.

MESTO SV. KRIŽA

Mesto Corrientes leži 1074 km daleč od Buenos Airesa ob reki Paraná. Je glavno mesto provincije Corrientes. Mesto ima 60.000 prebivalcev. Prov. Corrientes meri 89.000 km² in ima 500.000 prebivalcev. Dežela je deloma jako plodna, a velik del je močvirnat.

Mesto je bilo ustanovljeno l. 1588 z imenom "San Juan de Vera de las siete Corrientes" po sedmih brzicah, katere ima reka Paraná tam v bližini. Je zgodovinski kraj bitke s. Paragvajci l. 1865. Ko je bil storjen prvi začetek naselbine v tistem kraju, je bilo tam okrog mnogo Indijancev, kateri so napadli špansko naselje. Eden izmed Indijancev je hotel zapaliti tudi leseni križ; pravi legenda, da je padla vanj strela. Tisti križ je danes dragocen zgodovinski spomin, ki je nameščen v glavnem oltarju cerkve sv. Križa. Pa tudi v grbu provincije je križ dobil odlično mesto, kajti na sred-

njem polju med osmimi sulicami kraljuje križ. Cerkev sv. Križa je ena največjih znamenitosti mesta, kjer se zbirajo velikanske množice vernikov ob času velikih verskih shodov. Korentinci so znani kot najbolj pobožni med vsemi argentinskimi provincijami. Nagajivci pa jim, ne vem če po pravici, očitajo, da radi tudi kolnejo in pijejo, pa da se tudi radi stepejo. To je menda že res, da imajo precej vročo kri, kar je pa tudi naravna stvar z ozirom na vroče podnebje njihove deele. Res je pa tudi to, da je med priseljenci v Buenos Airesu najti zelo mnogo zares plemenitih ljudi, kakršen je tekla mladost v tistih krajih.

Med tem ko sem bil zamišljen v prizor davnih dni, ko so se po zaraščenih rečnih bregovih še skrivali operjeni indijanski bojovníki in s strupenimi puščicami prežali na nezaželjene tuje belokožce, se je naša ladjica stresla in sem se zavedel, da smo v pristanišču. Gori na ploščadi je med množico nekdo zamahnil z roko. Bil je moj znanec, katerega sem iz Baranquere telefonično obvestil o mojem prihodu.

Zares kako nepričakovano srečanje zanj! Kar na njegov dom sva stopila, ki je prav blizu tam, kjer me je ljubeznjivo sprejela njegova žena, tudi znanka iz mojega pota v Čile, in pa dva njihova sinčka, ki sta me poznala že po fotografiji.

Prav mi je prišel gorek čaj, kajti zares me je premrazilo na krovu. Če so vsi korentinci tako dobri ljudje kot tisti moji znanci, potem jih Argentina res nima boljših nikjer.

Ko smo se malo porazgovorili, je že stal pred vrati auto, da si ogledam mesto. Skočila sva najprej v velikansko tovarno lanenega olja, kjer je lani naš rojak Leo Lah montiral nekaj ogromnih tankov za spravo olja, katerega izdelava tista tovarna dnevno 45.000 kg.

Po gladkem nabrežju smo brzeli. Prekrasno je urejena rečna obala, zidana z rudečkastim granitom. Ponosne stavbe so odlične šole; častitljive cerkve in samostani so znamenje globoke vere. Noč je že bila, ko smo postali pred znamenito cerkvijo sv. Križa, ki je imela nekoč dva stolpa in kupolo, danes pa vidiš nekaj čuden stvor, kajti ob nekem potresu so se one pritlikline porušile, ne da bi jih pozidali. Čudna je zunanost, a čudovita je notranost svetišča. V oltarju je uprizorjen dogodek o čudežu sv. križa in se hrani oni križ, ki ga je strela obvarovala pred vničenjem.

Pozna je bila ura, ko smo se dvignili od večerje, a prav zgodnja je bila, ko sem moral vstati. Dr. Pigretti, veren mož, mi je hotel streči pri maši, čeprav je bila ura šele 6, kajti ob 7.30 je moja ladjica že odrinila. Ko sva se poslovila, mi je še naročil nekaj knjig verske vsebine, katere naj mu pošljem iz Buenos, kajti "človek ima vedno opravka z ljudmi, kateri se iz vere norčujejo, čeprav je nič ne poznajo. Pa bi rad znal tako prejeti besedo, da bi jim razkrinkal njihovo praznoglavost in dokazal, da so neverni le zato, ker sploh ne vedno kaj je vera", tako se je poslovil od mene dr. Pigretti, ko je že dala ladjica tretje znamenje za odhod. Istočasno je po nabrežju trobil velik pulman z napisom: "Itati". Zelo bi rad skočil na tisto 80 km oddaljeno slovito božjo pot, toda moralo je to ostati za drugič!

Navzdol smo šli bolj urno. Lahko meglica se je dvigala iz prostrane rečne gladine. Tamle je čez noč pristal plav, kateri je pripeljal bambus iz daljnih krajev od visokega severa, da bodo napravili iz njega — papir. Precej ostro je rezala zima, pa to ni motilo težakov, kateri so v samih kopalnih hlačicah razdirali plav in si podajali iz rok v roke bambusova debla.

Še malo naprej, pa smo pristali. Že sem sedel na omnibusu in čez nekaj minut sem že bil pri Sodjevih, kakor sem jim prejšnji dan obljubil. (Nadaljevanje)

¿PATRON O PEON?

Una de las características esenciales del corazón humano es la libertad. Ser persona, significa ser centro de las actividades que reclaman las circunstancias, tanto para mantenerse, cuanto para la relación con otras personas. Necesariamente hay que proceder conformando a las propias condiciones con las cosas de alrededor. El hombre no es la componente de un mecanismo, donde cada elemento tiene inevitablemente determinada su función, sino que es el "capataz" y el "ingeniero" que ha de dirigir el funcionamiento de la creación, este ingenioso mecanismo que ideó el Creador, para brindar al hombre el lugar en donde desarrollar sus actividades, emplear los talentos recibidos y demostrar su valor moral. Al aire, al agua, a los minerales, al rayo, a las estrellas, a las plantas y animales, a todos los componentes de su creación obliga Dios con leyes fijas, para que no estorben el orden establecido, para facilitar un lugar estable al hombre, que es el único en todo el universo, a quien dió Dios el derecho de disponer libremente de sus actividades. Le dió libertad, porque lo formó semejante a Él, porque le dió el espíritu, porque lo animó con el alma inmortal. Allí lo puso Dios, para dominar a las creaturas como un fiel "capataz" e "ingeniero" en los laboratorios del universo. De él depende, el cumplir fielmente su misión o abusar de ella: el trabajar en nombre de "su patrón" o atentar contra Él.

Dios es el dueño del inmenso establecimiento que es el universo. Al hombre puso Dios al frente de esta empresa. ¿Cuál ha de ser, pues, la relación entre Dios y el hombre?

Si el hombre tiene el papel de "capataz" es evidente que dicha relación no puede ser semejante a la del producto de una fábrica para con su dueño, el cual dispone libremente vendiendo, regalando, aniquilando... Aunque el hombre lo debe todo a su Dios, sin embargo recibió de su Creador el inmenso don de su libertad; es "capataz" a quien no se miden los pasos.

El hombre no puede desligarse de la autoridad de su Creador. Una comparación: El vapor de agua sale del mar; sube, se aleja, vaga libremente por el aire, se hace invisible en los espacios del firmamento como si quisiera negar su origen — pero un buen día llega una tormenta, lo condensa en una gota, lo hace caer con un chaparrón e irresistiblemente lo lleva el caudal para volver a los mares de donde había salido.

¿Será la relación de que hablábamos quizás semejante a la del vapor con el mar? El mar no tiene ningún interés por el vaporcito insignificante, y pacientemente espera su vuelta. ¿Será también tal la actitud de Dios para con el hombre, dejándolo a su pleno antojo andar por donde quiere y como quiere?

No faltan quienes quisieran que así fuera. Pero no lo es, ya que el hombre no es un vaporcito perdido en el eter, sino que es creatura hecha a semejanza de Dios, del cual no recibió sólo la materia del cuerpo sino también el espíritu de su alma inmortal.

No hay nada que hacer. Por más que se empeñe el hombre en derrocar a Dios no logra sino hundirse más a sí mismo. Por más que reclame su libertad absoluta, no podrá evitar la esclavitud de sus pasiones que, con la ilusión del placer, le quitan el honor y la paz.

No puede ser que el hombre se deje guiar por su antojo, ya que Dios le ha impuesto las leyes de su proceder. Las llevamos escritas en la conciencia, las recibimos reveladas por los profetas y por el mismo Hijo de Dios, nuestro Redentor Jesucristo. La vida misma también lo documenta, ya que guiándose por sus caprichos sin tener en cuenta ni la ley de Dios

La ilustración presenta la coronación de Nuestra Señora de Nueva Pompeya, realizada en el año 1922.

24. oktobra ob 15.30 uri se bomo zbrali v Novi Pompeji, kjer se bo vršila slovesna posvetitev Srcu Marijinemu, kot izpolnitev zaobljube krščanskega sveta.

Obljubljeno je namreč, da bo mir zavladal, kadar se bo ves svet posvetil Srcu Marijinemu.

V ta namen bomo dali tiskati prelepe podobice brezjanske Marije Pomagaj s posvetilno molitvijo.

ni los derechos ajenos, la humanidad cae inevitablemente en una catástrofe, como la que presenciamos actualmente... Por haber abandonado los caminos determinados por Dios, llegó al caos social que prendió la llama de la guerra.

¿PEONES DE DIOS?

El hombre es libre. He aquí las palabras divinas: "A los cielos y a la tierra llamo por testigos contra vosotros, que os he puesto delante la vida y la muerte, la bendición y la maldición. ¡Escoje pues la vida!" (Deut. 30, 19). Entonces no somos peones de Dios, pues tanto podemos prestar nuestra obediencia como negarla; Dios probablemente no intervendrá para forzar al rebelde, ya que no le faltan fieles servidores en la obra de su Creación, pues con una sola palabra pudo crear la tierra, llenar los mares de peces, los continentes de plantas, los bosques de bestias, el firmamento de estrellas... Para qué necesitaría Él de peones, Él, a Quien sirven los vientos, los rayos, la luz, el calor, el frío, las aguas... Y le sirven puntual y exactamente en la misión confiada.

No quiere Dios al hombre como peón, ya que para ese fin no le daría el alma ansiosa de libertad.

Más bien nos ha puesto como compañeros en su grandiosa empresa del universo, para repartir con nosotros su beneficio. Se trata no de peones, sino de socios, pero Dios no deja de ser el director de esta empresa, vigilando la sinceridad, la actividad y la fidelidad de los "socios".

¡SOCIOS EN LA EMPRESA DEL UNIVERSO!

¡Sí! Pero con un reparto de beneficios no común. Dios, director de la empresa, no tiene ningún interés en los beneficios materiales que rinda. Generosamente lo cede todo a los empleados en ella, disponiendo un reparto equitativo. Pero reclama una cosa: reconocimiento de sus derechos como dueño y director.

Pensará alguno: ¡Qué cosa más rara! Sin embargo no hay nada de raro para un cristiano, que com-

prende el Padrenuestro. Así procuró el Padre celestial a su familia todo lo que precisa, para vivir honradamente; así brindó al hombre la oportunidad de hacerse merecedor del cielo al cumplir libre y fielmente con sus deberes. El Espíritu Santo dice que Dios desde el principio creó al hombre libre y le dejó libertad de acción. Añadió sus mandamientos y preceptos: "si quieres guardar los mandamientos ellos te conservarán. Te puse delante el agua y el fuego. ¡Alarga tu mano a lo que quisieres! Ante el hombre la vida y la muerte, el bien y el mal. Lo que plugiere a él le será dado". (Eccli. 15). ¡Lo que a Dios le interesa es tan sólo su conducta!

Somos socios de Dios en la gran empresa del universo. Jesús usa la palabra de "mayordomo", de "siervo a quien fueron confiados los talentos para que negocie con ellos". El patrón no se preocupa grandemente de sus encargados, confiando en la honestidad de ellos. Pero cuando pide las cuentas es inexorable con los negligentes y generosísimo con los fieles a quienes además de regalarles todo cuanto ganaron, les da otro premio mayor.

SOCIOS TRAICIONEROS

Leemos en el Evangelio (Mateo 21) el ejemplo de los labradores de la viña que se negaron a entregar el arrendamineto estipulado. De esa clase de socios tiene Dios muchos en su empresa.

Primero son aquellos que, sin negarse a creer en Dios, son hasta cierto punto también cumplidores en lo que les dá la gana. La relación de ellos para con Dios, sin embargo, está muy equivocada. A pesar de gloriarse con su "gran" devoción han desviado sus esperanzas más sagradas de las esferas eternas y las tienen colocadas en las cosas temporales. Ellos se contentan con los beneficios que perciben "como socios en la empresa del universo". Satisfechos por no verse estorbados en su tranquila posesión, se olvidan, de que no son dueños absolutos de lo que llaman suyo, sino que sólo son sus administradores. Hay que ver a esa clase de gente, como lloran, cuando sus negocios empiezan a salir mal. Y todas aquellas lágrimas sólo, porque perdieron de cuenta, lo que muy en cuenta debieran tener: el no haber nacido para el uso de aquella dicha material imaginaria, sino para ganarse el cielo disponiendo de aquellas cosas como fieles administradores. Socios traicioneros son ellos, pues proceden como si Dios, el verdadero dueño, no tuviera ningún derecho en lo que ellos falsamente llaman suyo.

"Si quieres guardar los mandamientos te conservarán" dijo el Espíritu Santo. Pues ¿qué pueden esperar los que usurpan derechos que no les pertenecen? ¿Que faltan a los mandamientos? De allí tantas blasfemias, aritos, lágrimas, protestas, desesperaciones. Gritan ¡no hay Dios! porque no podría permitir o hacer tal cosa.

Henos aquí con otro grupo de gente:

¡QUE QUIEREN A DIOS POR PEÓN!

No son de los peores. Son aquellos "leales cristianos" que saben resignarse, rezar el Padrenuestro, asisten una que otra vez a misa, toman parte en las grandes manifestaciones religiosas. Eso sí: es demasiado, cumplir con todas las obligaciones. ¡No tienen tiempo!

Pero van a Luján, van a Lourdes, a Nueva Pompeya. Si averiguamos cuántos son los que cumplen fielmente con todos los deberes de un buen católico? ¿Qué fué lo que les llevó a aquel santuario! Una gran

parte llegó allá impulsada por alguna necesidad material: sea un empleo, pleito, novio, enfermedad. No quiero decir que esté mal implorar la intercesión de la Virgen y de los santos, la ayuda de Dios en los casos de apuro. ¡Todo lo contrario! Pero ¡acordarse de Dios, de la Virgen, de los santos tan sólo en los momentos del apuro! ¡Eso sí que está mal hecho! En lugar de ver en Dios a su Padre cariñoso, en lugar de amarlo con todo su corazón y alma, en lugar de proceder como sus hijos (y ya no como peones ni capataces ni mayordomos) se olvidan de su Dios y de sus deberes para con Él. Pero cuando viene algún apuro, entonces sí: "Dios, ¿dónde estás? ¿Cómo puedes permitir tal cosa? ... Entonces sí, tienen que moverse todos los santos del cielo, para socorrerles.

¿No veis, como están aquí al revés las cosas? En lugar de servirle el hombre a Dios, les a Dios a Quien quieren hacer su peón. En lugar de servirle quieren servirse de Él. Cuando están mal, entonces gritan al cielo, y Dios tiene que acudir sin demora.

Con Dios no tenemos semejante pacto. Él se comprometió a tratarnos como a hijos. "Porque no habéis recibido el espíritu de servidumbre para estar otra vez con temor, sino que habéis recibido el espíritu de adopción de hijos, por el cual llamamos: "Abba, Padre" (Rom 8, 15), así nos revela San Pablo.

Está pues en nuestras manos nuestra relación con Dios. Si lo tratamos como a Padre, con cariño, con fidelidad, con confianza, el nos tratará en la misma forma.

Si hay fieles que se quejan de que Dios no los ha escuchado y ayudado, es porque no lo han tratado como un buen hijo debe tratar a un Padre generoso. Si lo tenían olvidado, si no les importaba nada la voluntad de Dios, mientras marchaban bien las cosas ¿con qué derecho pueden reclamar, a Dios que les trate como hijos? si ellos se portan con su Dios como si Él fuera su peón acordándose de Él tan sólo cuando están en apuros, olvidándolo por la mañana y por la noche, en la mesa y en la fiesta.

Hav tantos en el mundo como aquellos leprosos, que mientras estaban angustiados con su incurable enfermedad, levantaban la voz suplicando, pero cuando fueron curados, apenas uno entre los diez, volvió a agradecer. Es por eso, que se sufre tanto en el mundo.

A Dios tenemos que tratarlo como a Padre, y gozaremos de consuelo, de la esperanza, y alegría de hijos, pues un buen padre nunca abandona a los hijos buenos.

Si tratamos a Dios como a peón, dejándolo esperar hasta que lo necesitamos, ¿cómo podemos esperar que en nuestras angustias nos trate con la generosidad del Padre?

No seamos pues ni peones ni mayordomos de Dios sino sus fieles hijos y no tardaremos en experimentar Su generosidad paternal.

Obrnite se v vseh pravnih zadevah na našega prijatelja
spretnega advokata

A B O G A D O

Víctor E. Clement

Horario: 10—12, 15—17.

Telef. 33-6435; 63-3253

Estudio: SAN MARTIN 233, IV.

NEKAJ ZA STARIŠE

Odkritosrčnost pri otrocih naj starši utrjujejo s tem, da se na izpovedi in izjave otrok brez obotavljanja zanesco. Od otrok naj nikar ne zahtevajo zatrdila ali podkrepila, n. pr.: "Tako resnično, kakor je Bog v nebesih"; ali pa celo: "Imam lahko smrten greh, če ni res". Nikdar naj ne dopuščajo besed: "yo te juro". Zaupanje budi zaupanje; kjer je to, tam je tudi odkritosrčnost, in obratno: kjer je odkritosrčnost, je tudi zaupanje. — Ako ima odgojitelj dovolj vzroka, da dvomi nad otrokovo izjavo, naj mu pogleda globoko v oko in zažuga s prstom: "Bog vse ve; lažnjive ustnice so pred Bogom gnusoba!" Otroka oblije rdečica, ako si je iskal pomoči v lažeh; navadno je na ta način že tudi ozdravljen.

V slučaju, da je laž očitna, je treba izpočetka z otrokom previdno ravnati in morda tako-le govoriti: "Tega bi pa ne bil pričakoval od tebe; glej, vedno sem se nate zanesel, zdaj pa taka laž. Poleg tega si pa žalil Boga! Kaj bo rekel tvoj angel varih! Za zdaj te ne kaznujem, ker upam, da se je to pripetilo prvikrat in zadnjikrat..."

Škof Slomšek daje tako-le navodilo: "Vsaka laž mora biti prvikrat, drugikrat svarjena, tretjikrat pa tepena."

Dobro je, če vzgojitelj poišče za vzrok laži. Včasih se laž rodi iz lahkomišelnosti, največkrat iz slabosti (strahu, sočutja), včasih pa tudi iz zlobnosti. Vse to je treba vedeti, da je možno vzgojno vplivati. Izkušnja uči, da skoraj vse mladinske laži povzročita nezgojena in neutrujena volja, ki jo tako hitro premaga strah, ozir na druge, lastna korist in druge podobne stvari. Kadar ima laž svojo korenino v zlobnosti, takrat je treba pa že bolj krepko nastopiti. V takem slučaju bo navadno najti zdravila edino v svetih zakramentih.

V boju zoper laž je dobro potrskati tudi na človeško čast in ponos. Človek, ki laže, si ne more lastiti prikupljivega pridevka "značaj". In vendar hočejo značajni biti tudi mladi ljudje. Značajnim osebam je laž zoprna, ostudna; nekaj takega, kar človeka docela omadežuje.

Mladina naj se zave, da človek ni značaj, ni kaj prida vreden, če se ne more toliko obvladati, da bi ne govoril neresnice, četudi ga pri tem zadene neljuba graja ali clo kazen, ker je odkrito priznal svojo napako in zmoto. — Na značajnost mladine se sklicuje pisatelj, ko jo opominja: "Mladi ljudje, potrudite se z vsemi močmi svoje še nepokvarjene duše, da boste resnicoljubni; potem boste — kar je vaša naloga — pravi ljudje."

Najhujša nesreča pri vzgoji je slab vzgled. Če ni odkritosrčnosti pri starših, če je domača hiša šola laži, potem gorje otrokom! "Prava rana za vzgojo je, če otroci opazijo, da se oče ali mati lažeta" — pravi nemški pisatelj Alban Stolz. To uropa otrokom čut za resnicoljubnost, pa tudi spoštovanje do staršev.

Zato se pa morajo starši in vzgojitelji varovati, da tudi takrat ne lažejo, kadar resnice povedati ne smejo in ne morejo. V takem slučaju se je treba držati ovinkov. Resnici se je možno izogniti tudi z izgovorom: "Saj ni, da bi moral vsakdo vse vedeti."

(Zgled: Sv. Atanazij, ki se je izgovoril, ko so ga sovražniki dohiteli in vprašali, če je videl bežati z barko Atanazija: "Le pridno ga iščite; ni daleč od vas." S tem se ni zlagal, samo izognil se je. — Očak Abraham ni mogel sinu naravnost povedati, da ga mora Bogu darovati, ker še ni bil prišel čas za to. Izgovoril se je, ko ga je Izak vprašal, kje je jagnje, da bosta opravila daritev: "Bo že Bog poskrbel, moj sin.")

Naravnost poglobno in satansko pa moramo imenovati ravnanje onih staršev, ki laž vedoma odobravajo ali otroke celo lagati uče. Posledice take zaslepljenosti bodo pozneje sami občutili in jih bridko obžalovali.

Škof Slomšek je kaj točno opisal, kako nekateri nespametni starši hote ali nehote zbujaio in rede lažnjivost: "Lažnjivce in lažnjivke si izrediš, ako jim kaj obetaš, pa ne daš; ako vpričo otrok drugim kaj obljubiš, pa obljube ne dopolniš; če otroka prehudo imaš, kadar kako škodo naredi; če se ti dobro zdi, ko otrok prav na debelo govori, pristavlja in hahlja ter več pove, kakor je res; kadar oče otrokom naroči, da ne smejo tega in onega povedati materi; ako jim pomagaš, da se izgovarjajo, ali jih celo pohvališ, da so se zvito odrezali; ako jim pustiš, da hodijo med lažnivce in jih poslušajo..." (Nadaljevanje)

NASTOP OTROK SLOVENSКИH BEGUNCEV V VALJEVU

Jutro poroča: "Valjevska ljudska šola je priredila v nedeljo 28. februarja šolsko akademijo, "poselo" imenovano. Na akademiji je bilo na sporedu poleg predavanja o vzgoji otroka še 30 točk: zborovsko petje, solo nastopi, harmonika in cela vrsta deklamacij. Med nastopajočimi je bilo tudi več slovenskih otrok, ki obiskujejo šolo. Vital Ahačič je igral na harmoniko, Cilka in Marija Ahačič ter Ružena Kristan so pele skupno in še vsa-

ka posebej ob spremljanju harmonike. Vasja Klavora je sodeloval v deklamativnem dvogovoru, Gregor Kosjan je pel v šolskem zboru."

Iz Londona je prišla vest, da MIŠKO KRANJC, eden prvih sodobnih slovenskih pisateljev ni bil ubit, temveč še živi. Drugih podrobnosti nimamo. M. K. je iz Prekmurja.

Ravno tako poročajo iz Londona, da je bil DR. VRHUNEC, ki je bil dozdaj zaprt v Kopru, premeščen v koncentra-

cijsko taborišče na otoku Elbi. Dr. Vrhunca so šteli med solvenske industrijske prave. O njem so nekaj časa krožile vesti da je bil ustreljen.

PREKMURJE IN MADŽARSKI GROFI

100.000 Slovencev je padlo pod Ogersko. Kak tisoč slovenskih inteligentov in zavednih oseb so deportirali v notranjost Ogerske. V Prekmurje pa so se vrnili madžarski grofi, katere je Jugoslavija razlástila in so si spet prisvojili nazaj zemljo, razdeljeno med kmete.

Hace un año que se realizó la bendición del estandarte de la Co-fradía de S. Pesaric en Avellaneda.

10. oktobra bomo slovesno praznovali obletnico blagoslova zastave. Sveta maša ob 10. uri na Man. Estevez 630, Avellaneda.

KDO BI VERJEL

da bo kljub tako slabemu vremenu, ki je bilo 12 sept., dan naše desetletnice, tako lepa slovesnost. Vsak čas se je vlila in mrzlo je rezalo skozi obleko, tako da je vsak pomislil, ali naj gre izpod varne strehe.

Pa se je nabralo čudo ljudi. Takoj ob napovedanem času so se oglasile gramofonske plošče in zaživela je pred nami slovenska pesem. Kmalu pa so zganili pred nami tudi slovenski obrazi iz filmov našega romanja v Padovo, od blagoslova svetogorske zastave in od čajanke dekliškega krožka. To je bilo ploskanje in veselega smeha, ko smo sami sebe gledali na platnu.

Gramofonske plošče in filme nam je preskrbel naš rojak Gregor Zidar, ki nam je za ta dan dal na razpolago tudi svoj kinoaparāt in je on sam manipuliral.

Sledil je nato nastop dece. Idka Pečenkova je začela program s prijaznim pozdravom, nakar nas je presenetila simbolična slika za 10 letnico, zamisel naših sester. Zorka Zavrtanikova je z lučjo v roki tvorila središče prizora. Na levo in desno so rastle fantki — deset let — z zvezki D. Ž. v rokah, kateri so kazali rast revije. Na desni je bila v slovenski narodni noši Minka Bevčičeva na levi pa Emica Šerugova, kateri sta nato z izbranimi besedami pojasnili pomen svečanosti in častitali ena v imenu buenoških, druga pa avežanedskih Slovencev.

Nato je Dolči Živec, ki je spretno vršil delo predvaja- telja, predstavil P. Gasparja, ki si je takoj pridobil simpa- tije vseh poslušalcev in napravil na vse globok vtis, ko je dokazal, da ima do Slovencev ne le ljubezen, kar vemo že od davno, temveč da tudi vse naše stvari dobro pozna. Zaključil je svoje besede s slovenskim "Živijo Slovenija, živijo Argen- tina!" in žel burno ploskanje.

CELEBRACION DEL DECIMO ANIVERSARIO

El 12 de septiembre se realizó el festi- val anual, para celebrar los 10 años de vida de nuestra Revista.

El día, por cierto, no nos favoreció. No dudamos que el mal tiempo impidió que la mitad de nuestros simpatizantes, acu- dieran al festival. Con todo quedamos gratamente sorprendidos al encontrarnos con una concurrencia de más de 600 personas. Así quedó bien documentado que "La Vida Espiritual" cuenta con fie- les amigos.

Otro triunfo del festival fué la realiza- ción del programa. Los discos de las canciones eslovenas fueron un encanto para los conocedores. El entusiasmo cre- ció más todavía con las cintas que re- producían en la pantalla las caras de los mismos espectadores, pues se trata- ba de algunas de nuestras fiestas filma- das durante el año en curso.

El programa contenía dos obras dra- máticas: una comedia, que interpretaron las jóvenes eslovenas en forma encan- tadora. Luego siguió el drama "Lo que más vale". Los jóvenes de la parroquia

de Santa Rosa se han presentado como perfectos artistas, logrando una atención completa del público, que estuvo pen- diente de los labios de los actores y no pudo encontrar suficientes palabras elo- giosas para la obra, pero también los actores afirmaron: "jamás hemos tenido un público más grato".

El punto culminante del festival fué el acto simbólico "delos diez años de La Vida Espiritual", simbolizado por diez niños rodeando a una jovencita con una lámpara, a ambos lados dos chicas, con palabras selectas, explicadaron el signifi- cado de la fiesta.

Con frases que entusiasmaron al pú- blico, se presentó el R. P. Gaspar, Supe- rior de los P. Camilos, protector desde el principio de la Colectividad eslovena, que vió nacer nuestra Revista, que la vió crecer y que gustosamente aceptó el cargo de celebrar la fecha memorable de su No. 188, que conmemora los 10 años de su crecimiento admirable.

También hizo uso de la palabra el di- rector de la Revista P. Juan Hladnik, agradeciendo a los cooperadores, a los presentes y a los organizadores del fes-

Sledila je nato komedija, v kateri so naše mladenke znova dokazale, da jim gre po pravici sloves dobrih igralk. Vse so svoje vloge podale v tako izraziti obliki, da je bilo občinstvo očarano. Če povemo še to, da so se za nastop čisto same izvežbale, je s tem nim dano pač izredno priznanje.

Najbolj dragoceni del programa so tvorili slovenski glazbeni biseri, katere je priredil Ciril Kren za violino in piano. V dveh nastopih sta nam zaigrala g. Ciril in gdčna. Blanca Fábregas cel niz slovenskih popevk, med katerimi so zveneli posebno sledeči: Barčica po morju plava, Ko b' sodov ne b'lo, Fantje se zbirajo, Al' me boš kaj rada imela, Venček na glavi se, Tiha luna jasno sije, Jaz pa pojdem na Gorenj- sko, Luna sije, Kaj pa deklet tukaj delaš, Sonce čez hribeček gre, Ne bom se možila na visoke gore, Sem rajtal študirat, Stara mati kara me, Bom šel na planine, Je pa davi slan- ca pala, V davnih starih časih, Regiment po cesti gre, Stoji tam gora Libarska, Kako ozke so stezice, Jaz pa pojdem na Tirol, Pridi Gorenjc...

To so le nekatere melodije iz krasnega venčka, ki sta ga prekrasno izvajala Ciril in Blanka.

Tudi pevci so se oglasili. Kot sodelovanje Slovenskega doma na tej pomembni slovenski kulturni prireditvi je bil na- stop moškega zbora, ki se je postavil z dvojno pesmijo in zbudil vihar ploskanja.

Spregovoril je tudi Stanislav Troha kot prvi podpornik in vseskozi zvesti prijatelj D. Ž. in pokazal na premnoge težave, s katerimi se je imelo in se še ima boriti to lepo delo.

Na sporedu je bil tudi nastop nekaterih drugih oseb, a je bil radi prehlada onemogočen. Zato pa objavljamo be- sede, katere je za svoj nastop pripravila gdčna Vida Kjurova:

Burno navdušenje je zbudil nato naš mladi pevček Mi- lanček.

Urednik D. Ž. g. Janez je v svojih kratkih besedah izra- zil najprej pozdrav dr. Dominikoviču, ki je prireditve počastil, in z zahvalo vsem navzočim, ki se niso ustrašili slabega vre- mena in tako jasno dokazali svoje simpatije do naše revije. Nadalje se je zahvalil našim sestram za delo v upravi in za prelepi simbolični prizor 10 letnice. Izrekel je nato zahvalo mladenkam, Krenu in pevcem, Zidarju in fantom igralcem, ki so v poslednji točki neverjetno lepo podali igro "Kar več velja". Posebe je izrekel zahvalo tudi nim, ki delajo skriti v tiskarni: Baretu, Ivaniču in Švaglju, ki zelo olajšajo sitno uredniško delo.

Zabaven a tudi donosen del veselice je srečolov. Tega je imela v rokah gospa Cotičeva, kakor vsako leto. Veliko-

tival.

El punto culminante del festival, sin embargo, lo constituyeron los maravi- llosos trozos de música eslovena. Oímos reproducidas en piano y violín las me- lodías eslovenas, por nosotros tan cono- cidas y queridas, tantas veces cantadas. Preparó aquellos trozos el joven direc- tor del coro de Avellaneda Cirilo Kren, que los interpretaba al violín. En el piano lo acompañaba con una perfec- ción admirable la Srta. Blanca Fábregas.

Una parte, tan divertida como produc- tiva, fué la rifa, riquísima en premios, organizada inmejorablemente por la Srta. Cat. Cotić y la Srta. Darinka Ceho- čin.

La Dirección de la Revista agradece sinceramente primero a los que actuaron en el escenario, luego a los que han contribuido a un éxito tan magnífico do- nando los regalos para la rifa, con la venta de entradas, con la propaganda; agradece asimismo a los organizadores del festival, a las vendedoras de rifas, de dulces y tarjetas y a los concurren- tes a nuestro modesto festival.

La Dirección

LA PAGINA PARA LA JOVEN

La tarea más importante del mes pasado fué el festival de la Revista. Además de la comedia con la cual hemos proporcionado unos ratos agradables al público, cooperamos en la venta de rifas, golosinas y tarjetas.

En el programa figuraban también unas palabras, las que debería pronunciar en el nombre del Círculo la Srta. Vida Kjuder. Ya que ella no pudo hacerlo, entonces transcribimos aquí su alocución, en la cual destacó especialmente la obra que realiza la revista como guía para la colectividad en las cosas de educación, formación y orientación...

La próxima reunión tendrá lugar el 3 de octubre a las 15 horas. Habrá temas de mucha actualidad. No se olviden de venir y traer también a sus amigos. ¡En Paz Soldán 4924 a las 15 horas!

El 24. de octubre esperamos a muchas jóvenes en Nueva Pompeya a las 15.30 horas, donde tendrá lugar la consagración al Corazón de María y las súplicas para la patria y la paz del mundo.

V imenu deklisiškega krožka je pripravila gđna Vida sledeče besede za veselico D. Ž. Ker ji je bil nastop onemogočen, objavljamo njen nagovor:

"Marsikatero obletnico praznujemo v življenju. Predvsem se radi spominjamo veselih dogodkov, katere še posebej proslavljamo ob desetletnicah, ko povabimo tudi prijatelje in znanke, s katerimi hočemo praznovati vesel dogodek.

Tako se danes mi spominjamo važnega dogodka, važne obletnice v naši izseljeniški skupini.

Mnogo rojakinj in rojakov, prijateljic in prijateljev se nas je zbralo, da primerno proslavimo desetletnico prijatelja. In ta prijatelj je revija Duh. Življenje.

Predaleč bi zašla, ako bi hotela naštetiti vse delo in žrtve, ki so združene z izdajanjem časopisa v tujini. Le kdor se sam bavi z izdajanjem kakšne publikacije ve koliko truda, požrtvovalnosti, sitnosti in še vsakovrstnih zaprek je pri

dušnosti rojakov in prijateljev se imamo zahvaliti za številne dobitke, mnoge prav dragocene, ki je bilo vseh kakih 180. Gospa Cotičeva in Darinka Čehovinova sta vodili srečolov in ga tako lepo izpeljali, da je dal 158.50 \$ čistega dobička. Naj bo izrečena topla zahvala njima, iskrena zahvala vsem, ki ste prispevali z darovi, posebna pohvala pa mladenkm, ki so tako pridno in neutrudno prodajale.

Gospa Fani Kerševanova je imela na skrbi slaščice in tudi ona je mnogo doprinesla ne le za dobro voljo številnega občinstva temveč tudi za nekaj dobička v prid revije.

Prireditvev je dosegla popolen uspeh. Kljub neugodnemu vremenu je zbrala čez 600 gledalcev in dala skoro 500 \$ dobička, s čimer je pokril primanjkljaj in izredni stroški zadnje številke. Spoznali smo da ima Duhovno Življenje mnogo zvestih prijateljev, katere prosimo, da ostanete še nadalje zvesti!

Ravnateljstvo D. Ž.

takšnem poslu. Zato slavimo danes predvsem desetletnico truda in požrtvovalnosti, ki je združena sicer z vsako kulturno ustanovo a z izseljeniškim časopisom še posebno.

Ni treba povdarjati, da je D. Ž. vršilo zelo važno nalogo med nami.

Brez hrupa in hvalisanja prinaša stvarne in vzgojne članke, tako potrebne našim rojakom v tujini, kjer je človek mnogo bolj izpostavljen raznim prevaram in mnogo bolj dostopen vsakovrstnim zmotam. Če so bili že v domovini potrebni vzgojni spisi, je to veliko bolj potrebno tukaj med nami v izseljeništvu. Potrebni so vsem, a še posebno so potrebni mladim materam in mladini sploh. V domovini so prevladovale stare, lepe navade, ki so mladino vodile po dobri poti in jih odgajale v poštene ljudi.

Tukaj vsega tega ni. Vrtinec življenja potegne premnoge v pogubo. D. Ž. si je nadelo važno nalogo, da bi po možnosti nadomeščalo stare preiskušene navade v domovini ter svetovalo in vodilo mladino v pravo smer.

Posebnege vodstva je potrebna mlada mati. Doma je imela skrbne sorodnike in izkušene sosedje, pri katerih je dobila modrega nasveta in potrebnega nauka, kako vzgajati otroke, ter jih navajati k plemenitosti. Tudi ta nedostatek skuša nadomestiti D. Ž. ter daje primerna vzgojna navodila mladim neiskusnim materam.

Toda D. Ž. vrši še razne druge naloge med nam. S pismi in potopisi nas vodi iz kraja v kraj ter nas seznaja z deželo, v kateri bivamo. Poleg opisovanja bogastva in lepote gostoljubne dežele, v kateri živimo, nas seznaja tudi z mnogimi rojaki, naseljenimi po raznih krajih širne Argentine. S tem da nam opisuje delo in življenje mnogih naših ljudi, vrši D. Ž., poleg kulturne, tudi važno socialno nalogo.

Vsebinsa D. Ž. ni prijetna vsem. Je tudi rojakov, ki so jim nebrijetni vsi dobri nauki in pametni nasveti. Za takšne, največkrat zelo domišljave ljudi, je D. Ž. brez vrednosti, čeprav so ravno oni najbolj potrebni dobrega nasveta in pametnega poduka. So to ljudje, ki podcenjujejo vsak stvaren tisk, ter vsako umerjeno in resno besedo. Takšnih ljudi je bilo vedno na svetu, a nikdar v toliki množini kot jih je sedaj. A nikdar pa ni bilo tudi toliko razočaranje med samoljubnimi in domišljavimi prenapeteži kot je danes. Zato bodo mogoče tudi takšni sčasoma segali po D. Ž. in ga pravično ocenili kot vrednega prijatelja in modrega svetovalca.

Toda je še med nami mnogo dobrih rojakov, kateri imajo srce za resnico, za dobroto in lepoto, kateri še čutijo za domovino, katerim je še mar trpečega sobrata, ki se zavedajo naloge katero imajo kot stariši. Tem vsem je D. Ž. vesel dobrodošel gost. Zavedajo se, da je v tem lepem književnem daru spravljenega mnogo truda in vloženega mnogo denarja; hvaležni bodite tistim, ki se trudijo in radevolje prispevajo naročnino in v sklad, ter bodite pripravljeni tudi drugače kaj žrtvovati, z namenom, da bi se moglo D. Ž. ne samo vzdrževati nego tudi lepo napredovati in še nadalje biti koristno slovenskim izseljencem."

V večnost se je preselil

AVGUST MUŠIČ

ki je zatisnil oči v Pampi del Infierno. Rojen je bil v Loki pri Kamniku, star 42 let. V Ameriki je bil 15 let. Imel je prostrano čakro v Pampi del Infierno v čaku. Že dalje časa je bolehal, a svoje bolezni ni vzel resno v račun, dokler ga ni naglo obiskala smrt, ko se je zatekel k rojaku in sosedu Jožefu Obrulku. O smrti so takoj obvestili g. Srečka Ferfolja in obvestili tudi druge rojake, ki so poskrbeli nato za dostojen pogreb. Z njim je prvi rojak legel v grob v Pampi del Infierno.

Bil je zvest naročnik D. Ž. in Slov. lista, zelo zaveden Slovenec in obče spoštovan mož.

Tek življenja je dokončala

Marija Petrič por. Terbižan

doma iz Planine pri Vipavi, stara 32 let. Pred 14 leti je prišla v Ameriko, kjer ji je zdravje slabo služilo. Bolehala je na pljučih. Njen zaročeneec je nesebično zanjo skrbel in slednjič je le bila zagotovljena obema gospodarska bodočnost in okrepljeno njeno zdravje. Pred 3 leti sta se poročila. 3. sept. pa je naglo posegla smrt in prerezala mlado življenje.

Pokojna zapušča doma brata in sestro. Njen oče je umrl v Rusiji. Na zadnji poti jo je spremilo mnogo rojakov.

Maša zanj bo 3. okt. ob 12 uri pri sv. Rozi.

Za vedno je zatisnil oči

ANTON ŠKRT

doma iz Leupe, star 42 let. Pred 15 leti je prišel v Ameriko in iskal srečo v vrtnarskem delu, katero je vršil več let izven Buenos Airesa. Pozneje je imel skupaj z Andrejem Berlotom gostilno. Ker mu ni zdravje prav služilo, je iskal zdravniške pomoči. Bil je operiran na želodcu, na katerem je že več let bolehal.

V dolgotrajni bolezni je bil deležen ljubeznive pozornosti mnogih rojakov, ki so ga vsi jako cenili. Posebno požrtvovalno pa so se zavzeli zanj Berlotovi, ki so mu stali ob strani noč in dan in mu slednjič poskrbeli tudi lep pogreb.

Maša bo za rajnega pri sv. Rozi 10. okt. ob 12 uri.

Traducción de
DARINKA ČHOVIN

DECIMONOVENO CAPITULO

Cuando Teodora despertó después del bacanal, hacía ya mucho que los rayos del sol jugueteaban con las levemente encrespadas olas del Propóntide. Fatigadamente levantó sus manos y las apoyó sobre la seda. No quería aún llamar a las esclavas; se acordó de la noche anterior, en que se había adormecido airada, apretando nerviosamente las almohadas. Trató de volver a dormirse, pero ante ella se levantó la sombra de dos cuerpos, Iztok e Irene, cuando, en un murmullo apenas, hablaban bien cerca uno de otro.

Teodora rememoró cada una de las palabras que oyó de la conversación. Juzgó frase por frase lenta y conscientemente, hasta llegar a ese segundo en el que Iztok se inclinó hacia Irene, la abrazó y la besó.

Apretó el puño y lo dirigió hacia un gobelino en el cual unos cupidos tejían guirnalda de flores y hojas.

“¡No la volverás a besar, bárbaro! Tu fuego no será para el monje, tu pasión me entibiará a mí, la emperatriz, y te hundirá en el polvo...”

Profirió estas palabras en voz alta, quejosamente; se irguió en el lecho, se apoyó sobre los codos, y con un gesto de terrible cansancio se hundió entre las colchas. En sus mejillas se leía algo que bien podía ser terror ante las palabras que había pronunciado. Pensó en su gloria, recordó el trono y la púrpura, a aquel que, en su magnífico amor, la buscó entre los perdidos; deshizo la antigua ley sacramental y escribió una nueva con su mano imperial y todopoderosa, para que ella pudiera subir de la calle al trono. Se acordó de él, que la amaba ahora con el mismo ardor de antes, que ponía millones a sus pies, que le entregaba la cabeza de los mejores hombres si se lo exigía, a quien las hondas preocupaciones enloquecían todas las noches, marchitaban sus mejillas y encanecían sus cabellos, mientras ella dirigía los bacanales y se dejaba vencer por una pasión que la empujaba a los brazos del bárbaro. Por un segundo se aterrorizó, cogió sus rizados cabellos, cubrió con ellos su cara.

Si hubiera llevado los Evangelios en el alma como el nimbo en la cabeza, se habría levantado e ido al escritorio del Emperador y hubiera endulzado sus largas horas de trabajo y borrado las negras imágenes que pululaban en su alma con un beso sincero.

Pero su evangelista era Epicuro. Fué a hacerle compañía la blanca, pálida envidia femenina, que la alimentaba con el fuego encendido de su alma y de su sangre. Nunca tendrá Irene lo que yo no pueda aprovechar, ni alcanzar.

Decidida, golpeó con un martillito de marfil un disco de oro que pendía al lado de su cama. Las cortinas se abrieron y seis hermosísimas esclavas rodearon el lecho.

“¡Al baño!” Ordenó, y se levantó ágilmente para sentarse en la litera.

Cuando en la bañera de oro la rodearon las perfumadas ondas de agua tibia, se apoyó en el borde y dejó transcurrir los minutos con los ojos entrecerrados. Mientras peinaban sus cabellos y los perfumaban y tejían en trenzas,

adormecidos sus nervios por los vapores y el calor, se despertaba su pasión y aparecían ante ella las escenas de las noches salvajes, pasadas entre los jugadores del circo y los lidiadores en el hipódromo.

El miedo había desaparecido. Olvidó al Emperador y sus pensamientos se enredaron alrededor de Iztok, tejían hilos secretos para sujetarlo y arrancárselo a Irene, poseerlo ella sola; después lo apartaría de su lado y lo destruiría, para no manchar ante el mundo la santidad del nimbo.

Las esclavas ya habían terminado y esperaban quietas, como estatuas alabastrinas, miraban las mejillas de la Emperatriz, que había cerrado los ojos, como si se hubiera adormecido. Pero ya estaban acostumbradas, sabían que no dormía. La sonrisa que cruzó sus labios desapareció repentinamente bajo una oscura línea que se dibujó en su frente, pero volvió a aparecer la sonrisa, como si el sol alumbrara a través de las nubes.

“¡A desayunar! ¡Llaman a Espiridión!”

Así ordenó Teodora. Los eunucos, rápidos, trajeron una litera escarlata. Espiridión estaba arrodillado ante ella y decía:

“La todopoderosa emperatriz mandó que se le acercara el menos merecedor de sus esclavas.

“¡Vente tras mío!”

Cuando los eunucos bajaron la litera delante de una mesita de pórfito en la cual estaban trabajados en piedras preciosas racimos de uva, ramas de olivo y flores, Teodora ordenó a todos que se retiraran, con excepción de Espiridión. Se sentó a la mesa y mientras hablaba levantó una copa de oro llena de vino.

“Espiridión, ¿Irene ya envió los Evangelios al centurio Iztok?”

“Todopoderosa emperatriz, Espiridión quisiera morir, si muriendo pudiera informarte. Pero sólo pude averiguar que Irene envió a su esclava Cirila al librero”.

“¡Bien, envió los Evangelios! ¡Quiere convertir al bárbaro Iztok, para que crea en Cristo! ¡Irene cuidadosa! Hace el trabajo del apóstol. Averigua si ya le entregó los Evangelios.”

“¡No puedo responder a la Emperatriz como desearía! ¡Porqué no habré muerto antes de nacer, si soy un inútil! ¡Sé que el esclavo Protos fué a casa de Epafrodit, donde creo que vive Iztok, el centurio! ¡Y llevó consigo un pequeño paquete!”

“¿Estás seguro de ello? ¡Rallaré tu cuerpo te equivocaste!”

“¡Que me destruya Belcebú si no estoy seguro de esta santa verdad!”

Teodora hizo un gesto y el eunuco desapareció. Cuando los cortinados volvieron a caer, mojó un trozo de carne asada en vino dulce, mordió un pedacito y lanzó una carcajada:

“¡Ja..., Ja..., Ja...! ¡Tarea de apóstol! Los Evangelios sirven al monje como envoltura para sus cartas de amor. ¡Prepárense!”

Mientras Teodora pensaba en la manera de apropiarse de Iztok, y de separar y anular a los dos únicos corazones que en la corte se amaban con amor sincero, el eunuco Espiridión sopesaba y recontaba por tercera vez los bizantinos de oro que le enviara Epafrodit. Era avaro, tanto, que diez veces al día hubiera vendido su alma y su juramento por el frío oro. Leal a todos por dinero y en el mismo instante fiel al mejor postor. Sopesaba y recontaba los áureos bizantinos y los dejaba caer uno a uno en un escondite abierto en el muro, su oído se complacía en escuchar el tintineo de cada bizantino al caer a través del agujero hacia el fondo. Cuando tintineó el último, en su rostro se dibujó la mueca de la más grande avidez. Se sentó y escribió a Epafrodit una

nueva carta, en la que le daba todos los detalles del interrogatorio que la emperatriz le había hecho. Agregó hipócritamente, que reflexione bien sobre cuanto se jugaba al escribirle cada una de esas líneas, su cabeza, que no había dinero en el mundo que pudiera pagársela; pero hacía todo aquello por su admiración hacia Epafrodit, que era tan fiel al emperador y a la emperatriz.

Cuando Epafrodit recibió la carta no leyó los últimos renglones, el rostro se le ensombreció, hundió su mano más profundamente y envió al eunuco una más pesada bolsita de dineros.

Luego, releyó la primera carta, volvió a leer la segunda, se levantó y comenzó a pasearse por la rica alfombra. Reflexionaba y recordaba, no sabía qué decidir. Pero a pesar de su experiencia y de la amplia educación griega que había recibido, no pudo hallar manera de deshacer el nudo que se tejía alrededor de su protegido Iztok. Como no pudo hallar ninguna solución se tendió sobre unas carísimas alfombras y sonrió.

"La cuestión bien merece ser pensada. Ya comenzó una interesante comedia, que puede convertirse en una más interesante tragedia, esto está claro. Lo único que debe decidirse aún es si yo he de representar en ella, si yo también he de atar los coturnos a mis pies y ponerme la máscara y salir al escenario, ¿o estaré sentado entre las filas de los espectadores y gozaré de una hermosa diversión? ¡No, si juega Teodora, la emperatriz, que juegue también Epafrodit! Pero que no juegue mi cabeza, he nacido de esa raza que dió al mundo los Aristóteles y los Temístocles. Como no tengo otros hijos que las naves en el mar y el oro en las arcas, ¡qué mis hijos alegren mis viejos años!"

Luego llamó a un esclavo y le preguntó por Iztok. Pero éste no había regresado aún. Encargó que lo esperaran y le ordenaran que lo fuera a ver. Aún si se tratara de altas horas de la noche.

A la noche, el caluroso día de primavera refrescó.

Todos los foros revivieron, en los huertos se oía tocar címbalos y bombos, innumerables luces se movían por el mar. Todos salían a gozar de las frescuras de la noche bajo el cielo sereno.

También Epafrodit se paseaba por el huerto. Todo el día había esperado inútilmente a Iztok. Empezó a preocuparse. La alegría con la que pensó en la comedia que dirigía Teodora, por la mañana, había desaparecido. Caminaba con paso rápido entre las flores. La cabeza caída, bajo la frente preocupada se dibujaban las hirsutas cejas. Se hundía en terribles pensamientos. "¡Es necesario que haga esto! Ya hice mucho por el bárbaro que me salvó la vida, y lo hago con gusto y aún haría. Pero si él solo quiere arrojar al abismo, ¿qué puedo hacer entonces? ¡Oh, en verdad, quién ama está loco! El mismo hado que abre sus fauces le dice: Sálvate, sino, te engulliré y no se libra. Por un beso se entrega al mismo Haron." Enojado, golpeó con una delgada varilla por un arbusto florecido; y llovieron sobre la arena, en delicada nube, los pequeños pétalos rojos.

"Teodora está celosa, eso es seguro. Está celoso Azbad, esto también es seguro. Es difícil la huída para el perseguido por las fauces de una hiena y un lobo. Iztok ya puede que está en la prisión, o marche hacia, ¡Dios sabe!, qué bárbaro confín, tal vez lo lleva alguna nave al Africa. En Bizancio, donde gobierna el emperador, el recopilador de las leyes, todo es posible. Clausuró las escuelas helenas, hubiera hecho mejor en cerrar su palacio y no llevar a sus humbrales a una desconocida. ¡Hipócrita!"

Nuevamente golpeó por el arbusto, tres capullos rojos volaron y cayeron en el sendero.

Entonces, oyó fuertes golpes en la puerta principal. Rápido se volvió y se dirigió por el huerto hacia el patio. Los casos golpeaban la piedra. "¡Regresó!"

Teodora tramando una nueva intriga . . .

Velozmente pasó de la huerta a la villa. Delante de la puerta lo esperaba Iztok. Su resplandeciente armadura estaba cubierta de polvo. En la cara se notaba los rastros dejados por gruesas gotas de sudor.

"¡Preclaro, magnánimo, vine rápidamente, por que mandaste llamar. Perdona, estoy cubierto de polvo y de sudor."

"¡Nada hace! ¡Ven conmigo, centurio!"

Fueron hasta el peristilo, por un corredor estrecho, iluminado con una luz violada. Las más hermosas y blancas columnas corintias sostenían las arcadas, en el medio una fuente susurraba mientras rociaba tres náyades.

"Estás cansado, centurio, ¡Siéntate!"

Le señaló un banco de mármol, mientras él acercaba un banquito de seda y se sentaba frente a Iztok.

"Azbad estaba hoy como enloquecido. Llevó a mi campaña tan lejos y en tal forma sobrecargada de armas, que cayeron diez hombres en el camino. ¡Los mismos diablos debieron asentarse en su cabeza y dirigirlo!"

"¿Acaso él también supo de tu cita con Irene?"

Iztok se sorprendió. "Mi cita?"

"¡No lo niegues, Iztok! Recuerda el juramento, recuerda que ahora soy tu padre y no disimules ni una palabra."

"¿Señor, tú sabes que hablé con Irene?"

"¡En Bizancio las orejas de los espías están sembradas tan prieto como las agujas en un pinar!"

"¿Pero, cómo lo supiste?"

"¡Eso no importa! Eso no te lo diré! ¿Cuenta, qué conversaste con Irene?"

"Hablamos de los dioses; me habló de su Dios como si fuera inspirada por la Providencia."

"¿De nada más? ¡Cuénta, rápido!"

"Me prometió, que me mandará las palabras de su Cristo."

"¿Y leerás los Evangelios?"

"¡Leeré cuanto ella envíe, y besaré las líneas por las que pasearon sus ojos, en los cuales habita y vive toda la hermosa patria de los eslovenos!"

"Lee entonces y que te explique Casandro lo que no entiendas. ¡Los Evangelios son la verdad!"

"No necesito a Casandro, ella misma vendrá, ella..."

"¡Irene?"

"¡Irene, señor!"

"¡No es posible! ¡Una cortesana no puede visitar a un bárbaro! ¡Tú no conoces aún a Bizancio y a sus severas costumbres!"

"¡Preclaro, ¿para qué los dioses hicieron la noche? ¿Para qué tendieron desde los huertos imperiales a los de Epafrodit un verde camino en el cual no resuenan los cascos, ni chirrían las ruedas, para no despertar inútiles ojos, ni resonar en traidores oídos?"

Zadružništvo na Goriškem

SNOPARJI SITNARIJO

Deset let se je naša Zveza še pod Italijo borila za obstanek kakor barčica, ki je zašla v nevihto. Krmar mora napenjati vso svojo pozornost, da razburkano valovje reže s čolnovim rilcem, ali proti vetru ali z vetrom. Gorjé mu, če ga preseneti val od strani.

Nekega dne nam je bil poslan zastopnik notranjega ministrstva, da pregleda zvezino poslovanje. Bil je to commendatore Carnevali, še dovolj dostojen človek. Pripovedoval mi je, kako je izvršil revizijo zadrug v nekem komunističnem središču. Sedel in vohunil je v naši pisarni, za mojo mizo, mesec dni.

Medtem smo mi napravili proti tej odredbi svoje korake v Rimu. Ko je Carnevali končal pregled, nam je še častital, da je proti pričakovanju našel vse v najlepšem redu. Da potuje v Rim in se kmalu vrne. Ni ga bilo več. Prijatelj ga je srečal čez nekaj časa v Rimu. Zaupal mu je, da se naj varujemo Judeža v lastnih vrstah.

V času, ko je bilo Goriško podrejeno videmski pokrajini, v "slavnih" dneh proslulih mož, kakor Cavalotti, Nicolotti, Peternelli, itd., dobili smo pri Zvezi kar celi nadzorovalni odbor. Tudi to pot se nam je posrečilo, izogniti se večji nesreči. Čez nekaj časa je ta odbor kar sam od sebe prenehal z nadzorovanjem. O tem sem več napisal v članku "Kobilica" v "Slovenskem listu".

V tretjič gre rado. Slava, da je vničil goriško zadružništvo, gre pokrajinskemu fašističnemu tajniku Francesco Caccese. Mož je bil seveda samo poslušno orodje fašistične politike.

NEVIHTA SE ZBIRA

Znaki zbirajoče se nevihte postajali so čedalje jasnejši.

Srečam na Verdijevev tekališču drja. Luigijs Pettarin, bivšega deželnega komisarja, starega lisjaka, o katerem nisi nikdar vedel, kaj pravzaprav misli in v čegavi službi stoji. Da naj bi vendar v načelstvo Zadružne zveze imenovali vsaj dva Italijana. Kaj naj bi mu odgovoril? Kakor da bi ga naša usod skrbela.

"Pri naših ustanovah se držimo pravil. O postavljenju načelstva odloča samo občni zbor. Izvoljeni morejo biti pa samo člani naših zadrug. Ne gre za narodnost ampak za pravilno postopanje."

Ali on morda misli, da bi nam fašisti dolgo prizanesli, če bi jim sedaj v tej točki ugodili? Imamo zgled tržaške Zadružne zveze, ki se je vdala in bila takoj vničena. Če hočejo razbiti naše zadružništvo, ga bodo vseeno. Ali odgovor-

nost, in sicer polno odgovornost za ta zločin morajo prevzeti sami, brez našega strahopetnega prikimovanja.

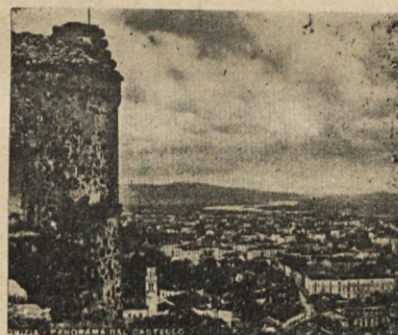
S pošastno vztrajnostjo so se po deželi, posbno v koba-riškem kotu širile vznemirljive vesti o slabem gospodarjenju pri Zvezi, da bo naša zagrizena protiitalijanska politika Zvezo upropastila, da so se velike vsote investirale v pasivna podjetja itd. O neštetih napadih v snoparskem tisku, ni, da bi govoril.

Med duhovniki se je našla skupina, ki so se dali nahujskati in so se oglašali z raznimi neprimernimi zahtevami. Obrekovanja so bila na dnevnem redu. Prišlo je do zelo neprijetnih prizorov v naših lastnih vrstah. Proti podtalnemu rovarjenju smo bili brez orožja. Ljudje, ki niso bili poučeni o našem delovanju, radi naše javne koristi tudi niso smeli biti posvečeni v vse podrobnosti poslovanja, so se dali varati po spretni, dobro preračunjeni italijanski propagandi. Omejene duše, ki so se morda kasneje zavedale svoje neumnosti in se morda tudi svoje preprostosti težko kesale. Našim prebrisanim nasprotnikom sta pa zavedno pomagala, da bi si obdržala korito: Alojzij Bajec in Josip Fegic. Kar naprej sta bila nadlegovala načelstvo za povišanje plače. Ker načelstvo ni ugodilo neopravičenim zahtevam, sta se prodala Italijanom. Fegičevi otroci so bili v fašističnih otroških organizacijah, Bajčeva žena in njen sin Mirko Leban iz prvega zakona sta pri judeževem izdajstvu imela posebno vlogo.

Takrat sem prejel tudi zasebno pismo od ugledne osebe iz Rima, naj bomo zelo previdni in naj ne damo nikomur uradnih podatkov o stanju Zveze.

Kar je danes tako znano pod imenom "živčne vojske", to so fašisti že takrat uporabljali proti nam, da bi nas napravili krotkejše, sprejmljivejše in mehkejše. Kaj čuda, da sem bil od vse te neprestane napetosti že ves bolan in sem si iskreno želel konca. Ali Bog je dal nam "Kranjcem" še precej trdne živce, pa žilave trme in še nekaj, da se hudiča ne bojimo. (Dalje sledi.)

David Doktorič

Panorama de Gorica (Gorizia) el centro cultural esloveno en la parte que tenía ocupada Italia.

Tudi v Gorici so se vršili te dneve težki boji. Pri Gorici je eno največjih letališč (v Mirnu).

Epafródit por un segundo nada contestó. Murmuraban sus secos labios una y otra vez aquella verdadera máxima de Eurípides: ¡Quien ama, está loco!

"Entonces de noche, por mar... Luego, han prometido que irán tomados de la mano a la perdición."

"¿A la perdición? Si me explicará la religión, ¿es eso ir a la perdición? Extrañas gentes viven en Bizancio. Si ella se sacrifica, pura como un día de sol en la temprana primavera, para hablarme del Dios de Bizancio, va a la perdición. ¡Vuestro honrado bárbaro no comprende!"

Epafródit sonrió dudando. Sus pequeños ojos se prendieron de Iztok.

"¿Hijito, quién te creará en Bizancio, que te paseas de noche con una hermosa cortesana para hablar de los Dioses?"

"Que miren a Irene en los ojos, allí encontrarán la verdad, pues está escrita clara y firmemente, como son claras y firmes las estrellas en el cielo."

Iztok, volvió su rostro hacia el cielo, que resplandecía a través de la enramada en el peristilo.

"¿Y qué crees que ocurriría si llegara a saber esto la emperatriz? Tal vez lo sepa. Sus eunucos espían desde cada ángulo."

"¿Si lo supiera, si lo sabe, qué importa? Si lleva el áureo nimbo de la santidad, se va tras la cruz, se arrodilla delante del altar donde ofrecen el bendecido pan y el vino de los dioses, bien podrá premiar a la cristiana cortesana, que con santo ardor conquista a un oficial bárbaro para su religión."

Epafródit lo miró nuevamente con una larga mirada llena de dudas. Después se levantó, puso sus dos manos sobre sus hombros y dijo:

"¡Iztok! Cómo las doradas puertas de Bizancio así es de hermoso y fuerte tu pecho. Pero dentro late el pequeño corazón del pastor inocente. ¡Sea! ¡Cristo bendiga vuestro amor! ¡Confía en mí! Diez de los más fuertes esclavos quedan a tu servicio. Los barcos están siempre preparados. Cuando venga, agasájala. Porque en la oscura noche son peligrosas las húmedas carreteras de los alrededores de Bizancio."

Iztok besó la mano de Epafródit, quien desapareció tras las arcadas.

UNA PAGINA DE HISTORIA

LA SOCIEDAD Y LA ECONOMIA, LA IGLESIA Y LA VIDA ESPIRITUAL EN EL SIGLO XV.

Las pesadas crisis políticas y guerras sufridas por los eslovenos en el siglo XV han dejado huellas sensibles en su economía y vida social, eclesiástica y cultural.

La situación del campesino esloveno ha empeorado grandemente; en los siglos XIII y XIV vivía en situación relativamente halagüeña. Ya en aquel entonces la creciente población campesina empieza por una parte la huida hacia los centros poblados y por otra parte el despedazamiento de sus propiedades. De estas se desmiembran ranchos con parcelas chicas labrables, y se desarrollan preferentemente adonde hay tráfico, en las cercanías de la iglesia parroquial (artesanos), minas (mineros y obreros) y explotación forestal.

Desde el principio del siglo XV. el campesino esloveno lucha mucho más por su pan cotidiano que su antepasado. Además los acontecimientos exteriores, (las guerras y las frecuentes invasiones turcas), fueron también algunas catástrofes naturales que han empeorado notablemente la situación del campesino esloveno, lo que tuvo por consecuencia una catastrófica desvalorización del dinero en los años 1457—1460 que rebajó su poder adquisitivo a una décimoquinta parte.

En la segunda mitad del siglo XV. los *impuestos extraordinarios* creados por la Nación y las provincias, antes exigidos a las clases acomodadas, han sido trasladados a los hombres de los campesinos. Estos impuestos fueron para el campesino una carga pavorosa. Indujéronlo a la desesperación y a la sedición, sobre todo, porque el campesino veía, que el dinero recolectado no se empleaba para su fin verdadero que era la defensa contra las invasiones turcas.

En aquella época quedó reducida a la mitad la población de las regiones eslovenas debido a las invasiones turcas y a las catástrofes como el hambre y las enfermedades contagiosas. Los historiadores de la época mencionan que muchas chacras quedaron abandonadas.

En tales circunstancias empiezan a afluir muchos *fugitivos del terror turco*. El pueblo les denomina por el país de su origen: Hrvat, Vlah, Lah, Bosniak. Los apellidos de Uskok, Skok, Prebeg, Beg etc. significan: el refugiado, el fugitivo...

Los huracanes y borrascas turcas que en aquel siglo tantos infortunios y pesadumbres causaron al campesino esloveno no tocaron tan dolorosamente al habitante de la ciudad. Ante los turcos y las tropas mercenarias era resguardado por los muros, sin los cuales en aquel entonces casi no había ninguna ciudad eslovena. El príncipe regional protegía sus ciudades y sus burgueses, buscaba en ellos el apoyo contra la nobleza, — siempre dispuesta para la sedición, — les ensanchaba los derechos de autonomía, les otorgaba nuevos privilegios, beneficiando su situación económica en la competencia comercial con nobles y campesinos, sacerdotes y judíos; a la vez se fomentaban así las artes y oficios locales. Las ciudades eslovenas se elevan en el siglo XV a un envidiable nivel de bienestar. El indicio más visible de aquella época y su bonanza son los monumentos del arte seglar y eclesiástico, que hoydía todavía quedan como recuerdos magníficos de aquellos tiempos remotos. Las ciudades transmiten sus artes también a las aldeas. De estirpe burgués son los constructores y pintores de los templos góticos en las regiones rurales eslovenas.

EL CAPITALISMO

Al terminar el siglo les tocó también a las ciudades sentir el peso de las crisis internas y externas. El comercio empezaba sensiblemente a declinar; muchas rutas comerciales estaban cerradas debido a los acontecimientos bélicos; otras se desviaron hacia nuevos rumbos; las artes y oficios no halla-

ron más consumidores en la población tan reducida. El colmo de los infortunios lo representaba otro peligro. La aparición de los primeros brotes del *capitalismo*. Una poderosa sociedad financiero-comercial de Alemania meridional empieza a colocar su capital en provincias eslovenas. El comerciante esloveno que se enriqueció con el comercio local no puede competir con los monstruosos capitales que están a disposición de unos Fugger y sus compañeros. A través de la zona minera de Carintia y Estiria superior el capitalismo alemán se adueña de las comarcas eslovenas en el deslinde de los siglos XV y XVI.

El siglo décimoquinto significa también una crisis mayúscula para la *vida eclesiástica* del territorio esloveno. Volvióse, aguda a la sazón cuando Venecia derribó el poderío político del patriarca de Aquilea, en Furlanía e Istria (1420). El mundo cristiano occidental clamaba en vano por una reforma, la que no le dió el concilio de Constanza (1414—18). La fatalidad que a la sazón se sentara en la silla patriarcal de Aquilea Lodovico II (1412—1439) que era a pesar de haber sido desposeído de su poderío político, más un príncipe mundano y soldado que obispo y sacerdote. Abandonando su diócesis ante la persecución de los venecianos refugióse con los Condes de Celje. Desde más de una década Celje era la residencia de los patriarcas de Aquilea. En aquel entonces (1420—1430) la actuación del patriarca Ludovico era circumscripita tan sólo a la parte eslovena de su vasta diócesis. Es de comprender que durante la vacancia de la sede patriarcal en Aquilea sufrieron grandemente la disciplina eclesiástica y la moral cristiana.

La situación irregular se pone peor todavía cuando el patriarca Lodovico — por el antagonismo contra el veneciano papa Eugenio IV — se pone en el concilio cismático de Basilea decididamente contra el Pontífice, tratando de conseguir con ayuda del concilio el poderío seglar en la parte veneciana del patriarcado. Con la gran ascendencia que tenía en Basilea, el patriarca supo poner de su lado contra el Papa, a todos los representantes eslovenos. A parte del patriarca Lodovico el más fervoroso defensor del concilio de Basilea era el vicario diocesano del patriarca, el obispo Martín de Pedena (Istria). La residencia del obispo Martín era Ljubljana. Después de la muerte del patriarca Lodovico (1439) la disputa por la posesión del patriarcado continuaba y para la sede de Aquilea eran nombrados dos patriarcas uno por el concilio de Basilea y otro por el Papa Eugenio IV. Recién los concordatos celebrados en 1446 entre el Papa Eugenio IV y el emperador Federico trajeron la pacificación en el patriarcado al mismo tiempo que permitieron a los gobernantes una influencia mayor "in rebus ecclesiasticis".

La mayor ganancia de la disputa eclesiástica, por lo menos lo que al territorio esloveno se refiere, la obtuvo el emperador Federico III. por haber abdicado al concilio cismático de Basilea y al contra-papa. Sin duda que Habsburgo alguno hasta José II. haya ejercido un influjo más profundo en cosas eclesiásticas que este monarca. Como desquite por la abdicación de Basilea Federico consiguió del papado la imposición de contribuciones al clero, además los privilegios de nombrar obispos de Trieste, Picena (Istria) y Krka (Carintia), el derecho de proponer los visitantes de conventos y por último el derecho de patrocinar a 300 parroquias en sus dominios.

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

! CONGRESO DE LOS NIÑOS! V DNEH OD 7—10 OKT. SE VRŠI VELIK OTROŠKI KONGRES. POSKRIBITE, STARIŠI, DA SE GA TUDI VAŠI OTROCI VDELEŽIJO. POZANIMAJTE SE V BLIŽNJI CERKVI!

David Doktorič:

TONČEK MOLIL ZA DOMOVINO.

Starše spoštuj, mi ukazuješ, —
zapoved to si z bliskom in gromom
podprl, —
če bom pa pokoren, mi še obljubeš,
da sreče zaklade mi boš odprl.

Da dom svoj ljubim, ti tudi hočeš,
ker dom je očeta mi dragega,
med svojimi ljubljenci imeti pa nočeš
nobenega grdega Judeža.

Da te prav s tistimi glasovi
molim in ponižno častim,
ko prednikov mojih nešteti rodovi,
od svoje mamice se učim.

Pa zdaj moj očka tako je potr
in mamica joče bridko,
ker pravijo, da naš dom je podr,
doma pa, da je prav hud.

Očetu obraz mi skoraj razjasni
in mamici moji obriši solzé,
daj! - vstane naj dom naš zopet prekrasni
in naši doma naj vsi prosti živé.

Da rajši prošnjó mi boš mojo uslišal,
obljubim: prav priden bom, prav zares.
Pa kakó bom tedaj veselja zavriskal,
ko domu vzžarel bo prostosti kres!

ZDRAVA, ROŽA MARIJA

Pot gre naša ob rožnih grmih,
ki za té duhté, sladkó;
nič več ostri njih so trni, Mati,
ki ob njih bridkó si se ranila,
ko vsa žalostna si Jezuščku sledila,
Njemu, ki nam Pot presrečni v večnost bo.
Zdrava, roža Marija!

Kakor žarek v temni noči
plašno vzradosti srce,
zvezda ti vodnica, božja Mati,
zmote zle - prevare vse premagaš,
iz utvar noči k svetlobi nam pomagaš
k Njemu, ki zares Resnica večna je.
Zdrava, roža Marija!

Ti življenje si rodila,
Kralja nevmrljivosti,
ki kraljestvo strl je smrti — —
V hvalo ti - zato naj povzdiguje
naša pesem te in veličuje
zdaj in v večnosti nad vse stvari.
Zdrava, roža Marija!

SLOVENCEV KRALJICI (8. septembra 1943)

Tvoj rojstni dan,
svobode zmagoslavni dan!

O Mati, saj srca so nam právila,
da nisi ne, pozábila,
kako so nekda naše deklice
v krepostih tekmovalé
da tvoj oltar najlepši bo,
ga z zlatimi cveticami venčale
prečistih svojih src krasnó.

Kako smo k tebi romali
na Sveto Goró, na Skalnico,
za našo te Kraljico kronali!
O Mati, zmagovalka ti! dan! —
Kako je lep, kako prelep, tvoj rojstni
Zdaj bomo zopet k tebi dvigali,
svobodni vsi, v molitvi svojo dlan.

Ah ne! — Ne vsi! — Saj čakajo na te
še Brezje tam in strme, glej, Višarje! —
Brate, tolaži, dobra Mati vse,
ki kruto še trpe gorjé. —
Na svetih naših tleh,
kjer tebi posvečeno vsako je srce,
ne daj, o Mati, da še dalje bi
krvavo gospodarili,
ki tvoje so oskrunili oltarje!
O daj, da kmalu vsepovsod,
kjer z gričkov vseh
pozdravljajo te naše cerkvice,
svoboden bo slovenski rod.

In zopet bomo k tebi rómali
in z rožami krasili ti oltarje,
na Brezje, na Višarje,
na Sveto Goró, na Skalnico
hvaležni v Slovencev Kraljico,
Tebe, Devico, krónali.
stradali in stradajo še.

He aquí partes de
Eslovenia, donde
actúa el ejército
libertador yugosla-
vo: Trieste, Go-
ricia, Istria, Reka,
Sušak, Ljubljana.

Pod sistematičnim
vodstvom deluje
sedaj 180.000 naše
vojske na jugoslo-
vanskih tleh. V
teh bojih je doslej
najhuje trpelo No-
vo mesto, ki so ga
baje nemški kano-
ni zelo porušili.

BUDNICA NOVE SLOVENIJE

kateré besedilo sta zložila dva slovenska
študenta, uglasbil pa jo je ameriški jugo-
slovanski skladatelj Jascha Herzog. Po-
leg slovenskega besedila partitura vse-
buje tudi angleški prevod z naslovom:
"People Arise", katerega je oskrbela
neka Olga Paul. Imeni obeh študentov
pa morata zaenkrat ostati tajni iz raz-
loga, ker se oba nahajata v okupirani
Sloveniji. Besedilo je bilo poslano po
podtalnih potih v Ameriko:

Zdrami se rod! Bliža se dan,
ko se ti nova svoboda zasméje!
Kvišku povsod, stopi na plan!
Tujca sovražnega vrzi čez meje!

Zdrami se rod! Bliža se dan!
Kvišku povsod, stopi na plan!
Svoboda vstaja za gorami.
Njen sij nas žarno že obseva
in misel ena vsem med nami
v edinosti srce ogreva:
Zdrami se rod, bliža sedan!

Kvišku ves rod! Vrste povsod!
Strni se v čete mogočne, hrumeče.
Dvigni preplah! Švab, Madžar, Lah
v smrtni naj grozi pred tabo trepeče!
Izplahne tujca naj povodenj,
zgradimo dom si nov, svoboden!
Od Rabe v Jadran, v vire Drave,
meje gredo sinovom Slave!

POVEST O SINU OTONA ŽUPANČIČA
V tedniku "The Saturday Evening
Post" je izšla Adamičeva povest o sinu
pesnika Otona Župančiča in njegovi za-
ročenki Boži Ravninar, pod naslovom
"What Hitler did to my Friends". Ista
povest bo izdana tudi v nekoliko bolj

obširni obliki v novi Adamičevi knjigi
"My Native Land", ki bo izšla to jesen.

ZAPLENJA SE VSA PREMIČNA

in nepremična imovina, brez izjeme, last-
nina upornika Encerja Alojza živ. Fran-
ca in pok. Ivane Mohor, roj. 18. julija
1906 v Kamniku, biv. tamkaj na št. 59,
delavca, v prid zavoda za upravljanje,
likvidacijo in dodeljevanje imovine, za-
plenjene upornikom v Ljubljanski pokra-
jini. — Ljubljana, dne 5. apr. 1943.

*

Oblasti so zaplenile imovino štirim u-
pornikom: GRUMU JOŽEFU iz Del. Bre-
zovice, PETRIČU ANTONU iz Kamnika,
RODELJU JOSIPU iz Preserja in zdrav-
niku dr. JENKU ANDREJU iz Dev. Ma-
rije v Polju-Vevčah.

† DR. KRAMER

Iz Kaira prihaja vest, da je v Ljublja-
ni umrl dr. Albert Kramer, najuglednejši
predstavnik slovenske liberalne struje.
Belehal je več let za jetiko in je vpričo
slabih zdravstvenih razmer in težkoč v
pogledu prehrane, najbrže postal pred-
časna žrtev te bolezni. Do svoje smrti je
bil generalni tajnik Jugoslovanske nacio-
nalne stranke.

NEMŠKA STRAHOVLADA NA ŠTAJERSKEM

(Posneto iz londonskega "Jugoslav
Summary", št. 12 z dne 14. maja t. l.).

Nemška stiska je kriva marsikaterih
nemških zločinov v severo-vzhodni Slove-
niji, kateri so Nemci nadeli ime "Spod-
nja Štajerska". Poročali smo že o
objestni nemški trditvi, da je v tem de-
lu Jugoslavije narasel odstotek ljudi
nemške govorice od 33 na 66 odstotkov
vsega prebivalstva. To bi pomenilo de-
portacijo 50 odstotkov slovenskega pre-
bivalstva.

Naslednji izreki nemških govornikov
bodo nekoliko pripomogli k razumevanju
tega kar sedogaja: "Nikakor ne gre za
to da Spodnjo Štajersko germanizira-
mo", je nedavno izjavila nemška uradna
osebnost. "Gre le zato, da vrnemo naro-
du jezik, katerega je izgubil po naključju
zgodovinskega razvoja".

Nekaj tednov prej pa je drugi nemški
govornik izjavil naslednje: D

"Izgubili smo zimsko bitko, vsak Ne-
mec mora to vedeti... Izvedli bomo mo-
bilizacijo Spodnje Štajerske prav kakor
ono vseh drugih delov Nemčije... Rav-
nali bomo na Spodnjem Štajerskem, ko
da je bilo to ozemlje del Nemčije skozi
tisoč let... Prva zahteva je torej, da
očistimo vso Spodnjo Štajersko. Kdorkoli
je proti rajhu, bo uničen... Druga zahte-
va pa je — dajte nam vojakov, še več
vojakov...".

SMRT SLIKARJA JAKOPIČA

New York (JIC). — Ravnokar smo
prejeli vest, da je umrl v Ljubljani dne
21. aprila t. l. slikar Rihard Jakopič.

Rihard Jakopič je bil največji sodobni
slovenski slikar in član Slovenske Aka-
demije Znanosti in Umetnosti. Slovenski
narod je izgubil z njim ne le velikega
slikarja, temveč tudi enega najboljših
poznavalcev razvoja in zgodovine slikar-
stva v naši domovini.

LJUBLJANA

je trenutno v nemških rokah. Ozemlje od
tam do Reke drži narodna vojska, ki go-
spodari tudi v Idriji in Vipavi.

OPAZOVALEC

SABOTAŽA V SLOVENIJI

Radio Moskva poroča, da so rodoljubi v Sloveniji izvedli v zadnjem času velika sabotažna dela na železniških progah. Na postaji Sava so poškodovali 25 tovornih vagonov in precejšnje število tovornih avtomobilov, naloženih z vojaškim materialom. Nekje druge so vrgli iz tira dolg tovorni vlak in za štiri dni pretrgali promet na progi.

SMRTNA KOSA

(V Ljublj. Slovencu smo našli naslednje smrtne objave).

LUDVIK FILIPIČ. V Ljubljani je umrl uradnik Prevoda g. Ludvik Filipič. Rajnega bodo pokopali v nedeljo, 28. marca ob pol treh popoldne iz kapele sv. Jožefa na Žalah.

MARIJA LIKOVIČ. V Ljubljani je za vedno zatisnila oči mati in ga. Marija Likovič. Blago rajnico so pospremili na zadnji poti v soboto, 27. marca ob pol treh popoldne iz kapele sv. Andreja na Žalah.

JOŽE JUDNIČ. Na DVORU pri ZUMBERKU je umrl 18. marca v 23 letu starosti akademik Judnič Jože. Maturiral je na klasični gimnaziji v Ljubljani l. 1940 in se v jeseni vpisal na filozofsko fakulteto. Beleden ga je kmalu priklenila na belniško posteljo. Mladi idealni fant je vedno upal, da bo okrevaj, toda Bog je hotel drugače in ga je za letošnji god poklical k sebi. Njegovim sošolcem in znancom ga priporočamo v molitev.

TEREZIJA SLEVEC - ŠIMNOVEC. V Slevce - Šimnovec.

Ljubljani je umrla prodajalka sadja na Pogačarjevem trgu, mati in ga. Terezija CIRIL MALAVAŠIČ. Na VRHNIKI je umrl trgovec g. Ciril Malavašič v starosti 44 let.

VOJAŠKO SODIŠČE

v Ljubljani je izreklo obsodbo proti: **SMOLETU ALOJZIJU**, roj. v Bastariji 331. IV. 1884, bivajočemu v Gorenji vasi, v zaporu; **MIKLAVČIČU RADU**, roj. v Stični, 9. IV. 1920, tam bivajočemu v vasi Velike Črmlje, v zaporu; **KASTELICU IGNACIJU**, roj. v Stični 20. IX. 1920, bivajočemu v Velikih Črmljah št. 1, v begstvu; **MAVSARJU FRANCU**, roj. na Brezovici 28. X. 1907 in tam bivajočemu delavcu; **FILIPIČU ANTONU**, roj. na Brezovici 24. X. 1904, tam bivajočemu, zidarju; **ZALOŽNIKU IVANU**, roj. na Brezovici 16. V. 1912, tam bivajočemu zidarju, ti zadnji trije v zaporu;

ČEKADI PETRU, roj. 28. I. 1921 v Semiču, železničarju; **ŠTRUKLJU VLAĐIMIRJU**, roj. v Semiču 27. XI. 1917 tam bivajočemu železničarju; **DOLTARJU IVANU**, roj. 12. V. 1922 v Semiču kovaču in bratu **DOLTAR DANIJELU**, roj. 14. VIII. 1913, kovaču; **KOČEVARJU MILANU**, roj. 17. VII. 1917 v Gradcu, bivajočemu v Semiču, kmetovalcu; **ZELJSKU JOSIPU**, roj. v Semiču 24. VII. 1912 tam bivajočemu kmetovalcu,

ki se nahajajo vsi v begstvu.

PREBILU CIRILU, roj. v Podsmreki 29. X. 1915, bivajočemu v Plešlici št. 47, kmetovalcu, v zaporu; **FAKINU PAVLU**, roj. v Skočjanu 30. XII. 1916, tam bivajočemu, v zaporu, ter jih obsodilo v dosmrtno ječo.

IZŠLA JE NOVA KNJIZICA O TRSTU IN PRIMORSKI

Napisal jo je g. Franc Gabrovšek, založil pa Jugoslovanski informacijski center v New Yorku.

V knjižici opisuje avtor na 67 straneh gospodarski položaj Trsta ter okolice oziroma zaledja, to je vse Goriške, Primorske, Krasa ter Istre. V njej obširno dokazuje o neznosnih krivicah, ki so jih morali in ki jih še prenašajo primorski Slovenci pod italijansko oblastjo.

Avtor opisuje tudi vse silno trpljenje slovenskega naroda v času sedanje okupacije, kar postavlja v pravo luč neznosni položaj naših ljudi v takozvani "ljubljski provinci".

Ta knjižica je predvsem namenjena v informativne svrhe ameriški publiki, pa je zelo priporočljiva tudi za one naše ljudi, ki razumejo angleščino, zlasti pa za našo mladino.

V tej knjižici je na kratko pa živo dokazana pravična zahteva naše neodrešene domovine. Ta problem bo rešen le tedaj, ako se bo Primorska s Trstom zeno združila z vsemi Slovenci v skupni federativni Jugoslaviji.

Kdor bi rad čital to velezanimivo knjižico, naj piše na: Jugoslav Information Center, 812 Fifth Ave., New York, N. Y.

IZ SLOVENIJE

London. — Jugoslovanski krogi poročajo, da so oddelki jugoslovanskih partiotov uničili v Sloveniji nemški oklopni vlak. Nadalje so vrgli iz tira več vlakov, ki so prevažali nemško vojaštvo.

V premogokopih v Zagorju so uničili nekaj rogov in različne naprave in stroje.

Dalje se poroča, da so italijanske oblasti zaplenile imovino štirim upornikom in sicer: Grumu Jožefu iz Dolnje Brezovice, Petriču Antonu iz Kamnika, Rodelju Josipu iz Preserja in zdravniku dr. Jenku Andreju iz Device Marije v Polju.

IMENA NEKATERIH NACISTINIHO POOBlaščenCev NA GORENJSKEM

Pomneto iz ljubljanskega "Jutra" od srede, 16. marca 1943 (v izvirnem besedilu):

Okrožno delovno zborovanje v Kranju je bilo sklicano nedavno.

Okrožni stavbni vodja Pistotnig je pozdravil okrožnega vodjo Kuusa in komisarčnega deželnega svetnika Albrehta Mikela. Okrožni prosvetar Werner Lilting je predaval o večni Nemčiji.

Po predavanju dr. Schreyerja je okrožni vodja izročil trem tovarišem kolajne za ljudsko nego.

Imenovani so bili: Fr. Biber za kra-

jevnega vodjo na Jezerskem, Ludvik Kloesch pa v Kranju; Oberder za predsednika okrožnega sodišča v Kranju, Pototschnig za krajevnega vodjo pri Sv. Križu, Seschko pa v Naklem; ravnatelj Pavel Schmid za okrožnega tiskovnega vodjo v Kranju, Schwandtner pa za okrožnega propagandnega vodjo glavnega urada v Kranju.

Dalje so bili imenovani za krajevne voditelje: Schwenig v Črnučah, Strauss v Selcah in Stiasky v Sori."

VOJAŠKO VOJNO SODIŠČE

v Ljubljani, je izreklo sodbo proti **ŠESTU BOŠTJANU**, pok. Florjana in pok. Marije žnidar, roj. v Bistrici 10. jan. 1875, bivajočemu v Kušnji (Trebeljno), v zaporu; **SLAKU ANTONU**, pok. Mateja in Petrič Amalije, roj. v Zabukovju 16. V. 1908, bivajočemu na Rakovniku št. 40, v zaporu; **PETELINU FRANCU** pok. Josipa in Marije Koštomaj, roj. na Rakovniku 29. I. 1909 istotam bivajočemu, vrtnarju, v zaporu.

Obtoženi so bili:

a) prevratne združbe, ker so v okolišni občini **ŠT. RUPERTA** v času do 31. januarja leta 1943 sodelovali pri združbi, naperjeni za nasilni prevrat političnega, gospodarskega in družbenega reda v državi;

b) sodelovanja v oboroženem krdelu v okolici št. Ruperta;

c) ker so v **DOBU** 26. in 27. decembra 1942 v zvezi z uporniki poskusili napad na pripadnike Oboroženih sil in podpirali napad na posadko na gradu v Dobu, zaradi katerega je bilo ubitih 19 vojakov;

d) udeležbe pri devetih raznih ubojih, ker so v istih okoliščinah namerno podpirali napad na dobski grad ter so v zvezi z uporniki povzročili smrt 3 članov družine šentrupeškega komisarja Maurserja Josipa, ter izvršili pri tem razne okrutnosti;

e) ker so povzročili požar na gradu v Dobu.

Iz teh razlogov je sodišče spoznalo šestu Boštjana, Slaka Antona in Petelina Franca za krive sodelovanja v prevratni združbi ter pri oboroženemu krdelu in jih obsodilo na skupno kazen dosmrtno ječo z vsemi zakonitimi posledicami.

Sodba je bila izrečena tudi proti:

LAVRIČU MIRKU, pok. Ivana in pok. Ruparčič Franciške, rojenemu 11. okt. 1923 v Retjah; **DEBELJAKU CIRILU**, pok. Antona in Marija Grže, rojenemu 17. ebr. 1917 v Travniku pri Loškem potoku; **VESEL FRANČIŠKI**, pok. Franca in Levstik Antonije, rojeni 1. aprila 1923 v Šegovi, vsi trije so v begstvu.

Obtoženi so bili prevratne družbe ker so v ljubljanski pokrajini sodelovali v združbi, naperjeni za nasilni preobrat državnega reda ter nedovoljene posesti orožja in streliva, ker so nosili orožje in strelivo brez oblastnega devoljenja. Zločini so bili ugotovljeni v Loškem potoku 22. ebr. 1942.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri dcmačinih v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

Iz teh razlogov jih je sodišče obsodilo v dosmrtno ječo, stroške in posledice, ter na objavo pričujoče sodbe v "Jutru" v Ljubljani.

Vojaško vojno sodišče je izreklo tudi sodbo v zadevi proti:

SUBLJU JOSIPU, pok. Franca in Jančar Ane, rojenemu v št. Pavlu 2. febr. 1893 bivajočemu v Zadvoru št. 15, delavcu, v zaporu; **SUBLJU JOSIPU**, sinu Franca in Ane Podržaj, rojenemu v št. Pavlu (Dobrunje) 19. marca 1923 in tam bivajočemu, v zaporu; **PORENTI VALENTINU**, pok. Antona in Marije Židan, rojenemu v Slapah (Dev. Marija v Polju) 14. febr. 1909 in tam bivajočemu, bivšemu železničarju, v zaporu;

Obtožena sta bila sodelovanja pri ker so v **ZADVORU** v času do 17. februarja leta 1943 sodelovali pri združbi, naperjeni za nasilni prevrat političnega, gospodarskega in družbenega reda v državi; nošenje strelnega orožja; zapustitve dela v papirnici v Vevčah.

Obsojeni so bili na dosmrtno ječo.

KRKA NA DOLENJSKEM

Sodba je bila izrečena tudi proti **MIKLICU IGNACIJU**, sinu Ignacija in Ponikvar aMgdalene, rojenemu v Vidmu 11. maja 1. 1909, nahajajočem se v begstvu.

Obtožen je bil prevratne združbe, ker je na Cesti pri Vidmu in na področju Korinta v času do 10. novembra l. 1942 sodeloval pri združbi, naperjeni za nasilni prevrat političnega, gospodarskega in družabnega reda v državi in nošnji orožja. Obsojen je v dosmrtno ječo.

STIČNA

Vojaško sodišče je izreklo sodbo v zadevi proti **KOSU LADU**, Josipa in Tratar Ane, roj. v Stični 12. I. 1921 in tam bivajočemu na št. 16, v zaporu;

GODCU LUDVIKU, pok. Josipa in Lampret Ane, roj. v Oslici (Krka), 18. VIII. 1911 in tam bivajočemu na št. 5, v zaporu;

Obtožena sta bila sodelovanja pri oboroženem krdelu in obsojena NA SMRT.

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI

Na dosmrtno ječo je bil obsojen **BARIČ FRANC** iz Mršeče vasi, sin Mateja in Ane Cvelbar, ker je bil obdolžen sodelovanja pri "zločinu, ki se je izvršil 26. nov. 1942. v Mršeči vasi" in radi "protidržavne propagande".

PROSLAVA BARAGOVE STOLETNIČE LEPO USPELA

L'Anse, Michigan. — V torek 29. junija se je vršila v Marquette, Michigan, velika proslava v počast pokojnemu škofu Frideriku Baragu. Ta dan je bilo sto let,

odkar je došel v L'Anse pokojni Friderik Baraga. Vse mesto in vsa okolica je ta dan proslavljala spomin našega slovenskega misijonarja med indijanskimi rodovi, poznejšega škofa marquetteške škofije. V mestu samem so se vrsile velike spominke slavnosti. Potem so se podali vsi v Marquette, kjer je škofijska stolnica in kjer počivajo telesni ostanke našega svet-niskega misijonarja Barage. Prosiave se je udeležilo nad 80 duhovnikov. Prevz. g. škof marquetteški je vodil vso proslavo. Vsi obredi so bili zanimivi, posebno še opravljeni obredi na grobu pokojnega škofa Baraga. Na grobu so odpeli litani-je vseh svetnikov. Govori so bili globoko zamišljeni, ki bodo pozneje še objavljani.

Med drugimi je bilo na proslavi več slovenskih duhovnikov. Bili so: častiti gospodje: M. J. Butala, slov. župnik in duh. vodja KSKJ., p. Ciril Šircel, p. Aleksander Urankar, M. J. Hiti, slov. župnik, Louis Basnik, pom. župnik, Franc Gabrovšek in še več drugih.

NA PRIMORSKEM V APRILU

Izvirna vest, seveda močno zakasnela, javlja, da je fašizem v marcu začel na debelo izganjati naše rojake tudi na Primorskem. Saj je že dolgo čutil, da se mu bliža dan sodbe. Takole pravi poročilo: "Odpeljali so v internacijo vse moške od 16. do 45. leta. Ko so radi tega nastali v nekaterih krajih nemiri, so Italijani popolnoma požgali 17 slovenskih vasi.

V koncentracijske tabore so odvedli približno 17.000 ljudi. Ubitih je bilo ob tej priliki 80.

Bern. — V švico prihajajo vesti, da Italijani odvajajo vso odraslo moško prebivalstvo iz goriškega okraja v notranjost Italije.

Začetkom leta je mestna komanda fašistične mladinske organizacije nekeje v Istri poslala svoji središnji upravi v Rimu dokument, katerega imamo v rokah. Iz lahko razumljivih vzrokov tega dokumenta ne moremo citirati v celoti — pač pa moremo navesti naslednji zelo značilni izvleček:

"Danes je vojna oblast začela zbirati vse moške letnikov 1925 do 1942, ki bodo pozneje odposlani v določena koncentracijska taborišča. S tem bo preprečeno, da ne bodo uporniške bande odvedle teh ljudi ponoči iz njihovih domov, kakor se je to zgodilo ponovno v zadnjem času. Upornikov je vedno več, vedno bolj predrzni so in že ogrožajo ves okraj, kjer seje grozo in smrt."

CENE V LJUBLJANI 10. APRILA
po uradni določbi: Kruh iz enotne moke op 2.30 Lir; olje 14.70; surovo maslo 28.40; špeh 19. Mleko liter 2.50; sladkor

8.30. To so cene, a navedenih predmetov je bilo dobiti tako malo, da so ljudje

ZEDINJENI ODBOR AMERIŠKIH SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV

Dne 19. in 20. junija se je vršila v Pittsburghu, Pa., skupna konferenca Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki so bili zastopniki posameznih narodnih skupin.

Za skupno sodelovanje so sprejeli sledečo izjavo:

V smislu soglasno izraženih želja in sklepov Amerikansko hrvaškega kongresa, Slovenskega narodnega kongresa in srbskega Vidovdansega kongresa so se 19. junija 1943 sešli v Pittsburghu, Pa., delegati vseh treh narodnih odborov in osnovali **ZEDINJENI ODBOR AMERIŠKIH SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV**.

V odbor so prišli:

Od Hrvatov: Zlatka Baloković, Ivan Butković, Ivan Ladešić, Petar Radić in Toni Majnerić.

Od Srbov: Žarko Bunčić, Djordje Kovačević, Mirko Marković, Rev. Strahinja Maletić in Rev. Vojislav Gačinović.

Od Slovencev: Louis Adamič, Etbin Kristan, Vincent Cainkar, Mirko Kuhel in Janko N. Rogelj.

Ta odbor se more v potrebi ali času razširiti ali reorganizirati.

Odbor je izvolil za predsednika Louisa Adamoča, za podpredsednika Zlatka Balokovića, Žarka Bunčića in Etbina Kristana, za tajnike Petra Radića, Mirka Markovića in Janka N. Roglja.

Po temeljiti razpravi je konferenca na-ložila izvoljenemu odboru, da z vsemi močmi krepi edinstvo naših treh bratskih narodov in pobija vsak poizkus cepitve in razdiranja, ki bi koristil edino silam osiŕca.

V teku razprave je konferenca določila temeljna načela, na podlagi katerih bo odbor izdal izjavo o ciljih in nalogah bodočega dela.

Konferenca je izrazila globoko občudovanje junaških dejanj in neprimernih žrtv srbskih, hrvaških in slovenskih borcev za svobodo. Delegati so prepračali, da bo junaški boj narodne osvobodilne vojske ustvaril podlago za novo Jugoslavijo, v kateri bodo Srbi, Hrvati in Slovenci uživali v svobodi enake pravice in imeli enake dolžnosti. Kadar se bolgarski narod reši sedanjih pijavk, bo tudi on dobro došel v tej bratski in demokratični skupnosti.

V imenu trčimenskega naroda so poslali s trojnim podpisom brzojavke Rooseveltu, Davisu in Sumneru Welsu. V teh brzojavkah se izraža skupnost vseh Jugoslovanov.

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844. Tel. 59-1356

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires prvi slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in preračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327-31
Bs. Aires. — U. T. 50—0277.
Villa Devcto

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inŕtalacije izvrŕuje

Luis Daneu
PERU 832 U. T. 34 - 3405

TIENDA "LA PALMA"

Vse potrebno za perilo in razne potrebiŕŕine za moŕke, ŕenske in otroke!

Ne bo Vam ŕal, ŕe se oglasite.

JOSIP BOŕIČ

GÜIFRA 1462

PIÑEYRO

HOTEL IN RESTAVRACIJA "PACIFICO"

ANTON BOJANOVIĆ

CHARCAS 767-9

Telef. 31-8788.

Blizu Retira!

V centru mesta!

Krščanska socijalna načela

VEČNOSTNA VZGOJA

Ali ne bi mogla pokorščina božjim postavam že sama uničiti jedra in vzrokov spora?

Cerkev pa, ki ima za učenika in vodnika Jezusa Kristusa, stremi za tem, da bi en razred z najbližjim sosedstvom in prijateljstvom spravila z drugim.

Mi namreč ne moremo nepristransko razumeti in ceniti minljivih stvari, če seduh ne bi ozrl na drugo in sicer nesmrtno življenje; če namreč to odvezamemo, bi takoj prenehala oblika in pravi pojem npravnosti; da celo ta vesoljna stvarnost bi zginila v temo, ter bi ne bila dostopna nobenemu raziskovanju ljudi. Zato je isto, kar smo se naučili po opominih narave same, tudi krščanska verska resnica, na katero se opira pamet in celi ustroj vere kot na glavni temelj, da bomo resnično živeli tedaj, ko se bomo ločili od tega življenja. Ni namreč Bog človeka ustavil za te kratkotrajne in minljive stvari, ampak za nebeško in večno življenje. In izročil nam je zemljo kot kraj pregnanstva, ne pa kot sedež bivanja. Nobenega pomena ni za večno blaženost, če imaš bogastvo in druge stvari, ki se imenujejo dobrine, ali če jih nimaš. Zelo velikega pomena pa je, kako jih uporabljaš. Raznih grenkosti, s katerimi je človeško življenje prepleteno, Jezus Kristus s svojim "bogatom odrešenjem" nikakor ni odvzel, ampak jih je spremenil v spodbudo čednosti in v predmet zaslužnja. In sicer tako, da noben človek ne more doseči večnega plačila, če ni hodil po krvavih stopinjah Jezusa Kristusa. "Ako bomo z njim trpeli, bomo tudi z njim kraljevali". S tem, da je on prostovoljno nase vzel trud in trpljenje, je čudovito ublažil silo trpljenja in truda. Ne samo z zgledom, ampak tudi s svojo milostjo in da nam stavi pred oči upanje večnega plačila, nam je olajšal prenašanje bolečin, to namreč, kar je v sedanjem življenju našega trpljenja trenutno in lahko, nam pripravlja vse presegajoče večne množine slave v nadzemstvu.

Resnice, ki jih tu poudarja papež, so tako jasne in same po sebi razumljive, da se človek mora čuditi, kako, da kljub temu vidimo, da jih premnogi še vedno premalo upoštevajo, ali naravnost zanemarjajo. Lepe cilje imajo pred očmi razni materialistični socialni sistemi, kakor komunizem, socializem itd., toda oni pozabljajo, da imajo pred seboj človeka z vsemi njegovimi slabostmi, ne pa morda svetnika. Socialna revolucija, naj si bo že nasilna ali evolucijska (potom razvoja), sicer začasno res spremeni lastnike oblasti in denarja, toda trajne rešitve ne more prinesiti, dokler ne zna trajno spreminjati ljudi in voditi njihovo vzgojo. Tako pa se sadovi revolucije najmanj tekom ene generacije izmaličijo, kajti oblast in denar imata tolik vpliv na človeško srce, da prejšnjega zatiranca spremeni v novega samodržca, ki nujno povzroči nov upor.

Zato pravilno poudarja papež velikanski pomen

večnostne vzgoje, rekoč: "Mi namreč ne moremo nepristransko razumeti in ceniti minljivih stvari, če se duh ni bil ozrl na drugo in sicer nesmrtno življenje; če namreč to odvezamemo, bi takoj prenehala oblika in pravi pojem npravnosti." Kakor namreč človek ni enak drugemu po telesu, prav tako si nista enaka tudi po duhu. Kakor so različni posamezni čuti pri človeku, tako so različni tudi njegovi čutno-telesni nagoni in duševna nagnenja, na katera močno vpliva fantazija in temperament. Ta razlika je v svojem temelju sicer del človeške narave, toda njena izobrazba in razvoj sta prepuščena zunanjim vtisom in razumu, ki naj jih vodi in ureja. Človeški razum, oziroma njegova raba pa je odvisna od proste človekove volje. Res je sicer, da more razlika telesnih in duhovnih nagonov zelo vplivati na človekovo prosto voljo, toda je ne odstrani. In če to stori, ne leži temu vzrok v človeški naravi, ampak v posameznem človeku. Res je, da iz čutov in nagonov človeka prihaja po strasteh, temperamentu in čustvih nesreča in poguba za človeka, toda nikakor ni nujno, da bi to moralo biti. Poleg teh nagonov ima namreč človek tudi um in voljo, ki imata nalogo, da vodita človeške nagone in nagnenja, da so mu v korist in ne v škodo. Seveda pa je za to treba vzgoje, ne samo vzgoje človeške pameti, ampak večnostne vzgoje, ki izvira iz človekovega pogleda na onostransko življenje.

Prekrasen izraz pameti je podan v desetero božjih zapovedih, ki so kot naravna postava zapisane v vsakem človeškem srcu. Toda vsakdo, kdor pozna te zapovedi in pozna zgodovino človeških zablod, bo vedel, da je ni zapovedi, ki je ne bi bila že v poteku časa zatemnila človeška strast in samoljubje. Koliko strasti in nadlog, koliko skrbi in bolezni bi bilo človeštvu prihranjenih, če bi bilo ono spolnjevalo te zapovedi. Ničesar ne bi vedeli o socialnih krivicah, o socialnih bojih, če bi obadva, delodajavca in delavca vodile te zapovedi. Izginila je sreča, ker je človeštvo zgubilo pojem o pomenu večnostne vzgoje, katere vir je Bog, ker nima on več prve besede v našem javnem in zasebnem življenju. Namesto Boga in njegove vzgoje pa je človeštvo postavilo človeka, mesenega in sebičnega, lakomnega in krutega, ki tepta v prah sočloveka in njegove pravice. Človeški rod ne more ozdraveti, dokler se ne vrne k večnostni vzgoji, ki ima svoj vir in temelj v Bogu.

"Boga ni in ga tudi ne potrebujemo, naš Bog je gospodarstvo." To je geslo liberalnega gospodarskega sistema in njegovega otroka, ki je komunistični ali socialistični. Porogljiv smeh se je zaslíšal vsled dejstva, da je Bog odstavljen s prestola v človeški družbi. Toda prišla je revolucija in vojna in še revolucija in vojna in prihajala bo tako dolgo, da se bo človeštvo prenehalo smehljati in bo zopet postavilo nazaj na prestol Boga ne samo v človeškem srcu, ampak tudi v človeški družbi.

(Nadaljevanje)

DVE POMEMBNI PISMI SLOV. AMERIŠKEGA NARODNEGA SVETA

Genjeni g. Churchill:

Kot predsednik Slovenskega ameriškega narodnega sveta smatram za svojo dolžnost storiti vse, kar se da, da pomagam doprinesti pravico narodu, ki se nahaja na robu ugonobitve, medtem, ko vodi skrajno obupen boj za svoj lasten obstoj in za demokracijo sveta.

Slovenski ameriški narodni svet, ki je bil pravilno izvoljen na Slovenskem narodnem kongresu v Clevelandu, Ohio, dne 5. in 6. decembra 1942, je edini, ki more govoriti za Slovence, ki so ob padcu Jugoslavije postali žrtev nemškega nacizma in italijanskega fašizma. Preko tisoč let so se borili proti isti nevarnosti: nemški in italijanski agresiji. Meje nji-

hovich dežela so se krčile od stoletja do stoletja, njih število se je manjšalo, njihova enotnost se je razbijala; postali so odrezani od ostalih Jugoslovancev. Toda vzlic neprenehnemu pritisku in napadu brezprimerno močnejših sil so vse preživeli, ohranili svojo narodnost, razvili priznanja vredno kulturo in nadaljevali svoj boj za življenje in skupnost.

SEDAJ ČAKA SLOVENCE NAJ-
TEMNEJŠA URA v njihovi zgodovini. Znano Vam je, s kako krutostjo postopajo zlobne sile — ne manj italijanske kot nemške — da iztrebijo ta mali narod s površja. Premoženje celih pokrajin je bilo zaplenjeno, prebivalstvo siloma deportirano, otroci vzeti proč od lastnih stašev, delavci in kmetje poslani v sužnost za delo v nemških in italijanskih tovarnah, rudnikih in na poljih. Na tisoče domoljubov je bilo ubitih, na stotine vasi razdejanih in nešteto žensk je

postalo žrtev bele sužnosti.

Vemo pa tudi, da se kljub temu Slovinci še vedno borijo — skrivno in odprto — v svoji domovini in v vrstah Združenih narodov. Med njimi je na tisoče Slovencev iz tako zvane Julijske Krajine, iz Primorja, ki je osnovno slovensko, toda je prišlo pod italijansko oblast po prvi svetovni vojni — cena, ki so jo zavezniki plačali Italiji, da se je podala v vojno proti Nemčiji in Avstro-Ogrski.

Toda nobenega vzroka na svetu ni, zakaj bi tudi sedaj morali Slovenci biti žrtev. Združeni narodi, na strani katerih se Slovenci borijo, ne dolgujejo Italiji ničesar. Italijanska vlada ni čakala fašizma, da je pričela smernico opresije in ugonabljanja. S priklopitvijo slovenskih in hrvaških delov se je pričela prisilna italijanizacija z zapiranjem šol, z uničevanjem kulturnih in družabnih ustanov,

"SLOVENSKA KRAJINA"

Delovanje društva je prav zadovoljivo. Člani redno plačujejo in tudi vkupdržanje je dokaz, da je društvo na dobri poti.

Na prireditvi "Duhovnega življenja" je tudi naše društvo pokazalo svojo hvaležnost napram reviji, ki jo skoro vsi člani imajo naročeno. Zato je bila vdeležba Prekmurcev zelo vidna. V imenu rojakov je nastopila v prelepi skupinski sliki desetletnice Emica Šerugova, ki je prav lepo spregovorila najprej po špansko nato pa tudi po slovensko.

Prihodnja prireditve bo društvena zabava, ki se

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

s kaznimi za rabo slovenske govornice, z zaplenitvijo kmečkega imetja, z deportacijo Slovencev in masnim naseljevanjem Italijanov. Vse, kar morejo Slovenci pričakovati, ako bi se italijanska oblast v Primorju nadaljevala, bi bilo le nadaljevanje te smernice, osoljeno z masševanjem.

Slovenci se smatrajo za enega najkulturnejših evropskih narodov. Nepismenost je med njimi skoraj nepoznana. Proporcionalno je bilo več knjig izdanih v Ljubljani kot v katerem drugem mestu na kontinentu. Tudi na znanstvenem polju so dosegli visoko stopnjo. Zakaj bi jim tedaj bila zanikana svoboda in zedinjenje.

ZEDINJENA SLOVENIJA kot del nove, demokratične, federalizirane Jugoslavije in Balkanske unije bi postala močna utrdba proti tradicionalnim nemškim in italijanskim agresivnim nagibom.

Toda kljub vsem njihovim ogromnim žrtvam v tej vojni in v preteklosti Slovence še niso dobili niti ene obljube ali bodrilne besede od voditeljev Združenih narodov. In pričeli so se bati za svojo bodočnost. Njihovi upi padajo...

Majhen narod so. Toda bilo bi usodno, ako bi kateri demokratičnih narodov izgubil vero v pravičnost.

V tej temni uri torej apeliram na Vas, voditelja velikega naroda, ki slovi radi svoje ljubezni do svobode: zavoljo miru v bodočnosti povejte Slovincem, da se ne borijo zaman! Ako storite to, Vas ne bodo nagradili samo z globoko hvaležnostjo, temveč bodo tudi dodali moč oboroženi sili Združenih narodov na vaših vojnih poljanah.

Vam udani,

za Slovenski ameriški narodni svet,
Etbin Kristan, predsednik.

PISMO EDENU

Chicago, Ill.

Ko se je angleški tajnik za zunanje zadeve Anthony Eden mudil v Čikagu, mu je predsednik Slovenskega ameriškega narodnega sveta Etbin Kristan poslal sledeče pismo, ki se glasi v slovenskem prevodu takole:

Prav dobro se zavedamo, kako izredne važnosti je Vaš obisk v tej deželi in kako omejen je zastran tega časa, ki ga imate na razpolago. Zato smo se zelo obotavljali, da bi Vas nadlegovali s svojimi skrbmi; če pa vendarle storimo to, Vas spoštljivo prosimo, da vzamete v

obzir strašno trpljenje Slovencev in temno sliko, ki jim jo nudi negotova bodočnost.

Mi zastopamo Slovence Zedinjenih držav, ki so večinoma ameriški državljani in katerih se na tisoče bojuje v ameriških oboroženih silah. Naš Narodni svet je bil pravilno izvoljen na Slovenskem narodnem kongresu, ki se je vršil v Clevelandu dne 5. in 6. decembra 1942.

Ker dobro poznate položaj v evropskih deželah, ki jih je osiše podjarmilo, veste, da nimajo Slovenci kljub temu, če se upirajo zavojevalcem na vse mogoče načine in bijejo obupne bitke na bojiščih, nobenih sredstev za normalne stike z zunanjim svetom in nobene prilike za izražanje svojih želja in svojih upov za bodočnost — če jim namreč sploh še ostane kakšna bodočnost. Kajti iztrebljanje majhnega naroda z eksekucijami, prostim umorom, izgoni in prisilnim raznarodovanjem mladine v nemških, italijanskih in madžarskih šolah se brezobzirno nadaljuje.

Z ozirom na ta tragični položaj in po željah organizacij, ki so nas po podtalnih potih dosegle iz Slovenije, nastopa SANS kot besednik za Slovence v Evropi, dokler jim ne bo bodisi invazija bodisi končna zmaga Združenih narodov omogočila, da bodo govorili sami zase.

Nato sledi kratek pregled o zatiranju Slovencev že pred vojno in v deželah, ki so dobile naše kraje po vojni, zlasti opisuje divjanje Italije s povdankom, da se je to začelo že pred fašizmom.

SLOVENC V JUGOSLAVIJI

Slovenci, ki so pod Italijo, trdno upajo na Združeno Slovenijo, cilj, za katerega so se vsi Slovenci borili stoletja, posebno pa še po propadu Napoleonove "Ilirije". Oni kakor tudi Slovenci pod Avstrijo in Ogrsko so bili priča čudovitega kulturnega razmaha po ostanku Slovenije, ki je proti koncu leta 1918 postal del Jugoslavije. Zato se hočejo združiti s svojimi brati, da zgradijo svojo narodno kulturo neovirani z večnimi boji za ohranitev svojega jezika v Sloveniji, ki postane trdnjava zoper nemško in italijansko agresivnost.

Slovenci nikakor niso izolacionisti. Nočejo se ločiti od Jugoslavije. Nasprotno. Oni storiijo vse mogoče, da se odpravijo umetno izzvani nesporazumi med Srbi in Hrvati in se zgradi nova, federativna

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431

Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO

bo vršila 23. oktobra zvečer pri Vaneku, Chacabuco 500 (Slovenski bar).

Vstopnina za moške 1.— \$, ženske prosto.

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000.000 \$.

BELGRANO 2280

Jugoslavija na podlagi načel resnične demokracije in enakopravnosti. Prav tako imajo uprte oči v novo, federativno, demokratično Evropo in naposled v nov, svoboden svet.

Toda vznemirjeni so in srca so jim težka, ker so njihovi upi v pobudo še v tujih tovarnah; njih hčere postajajo vedno neizpolnjeni. Oni doprinašajo neštete žrtve, umirajo v svojih domovih, žrtve bele sužnosti, ki jo vpeljujejo nacisti in fašisti; oni dajejo svoja življenja na bojiščih po vsej deželi, a pri vsem tem pa vprašujejo, zakaj jim nihče ne pove, da bo po zmagi tudi njim priznana svoboda v njihovem lastnem domu.

Dobro razumemo, da ste zaposleni s tiščerimi problemi svojega naroda in drugih ljudstev in da bi se Slovenija v primeri z njimi zdela malenkost. Toda naj so veliki ali majhni — pravičnost, za katero delate noč in dan, mora biti delež vseh. Ena beseda, da bodo Slovenci priznani kot narod, ki ima pravico do življenja, bi bila vir najpristnejšega navdušenja v zaslužjenih deželah Slovencev. In kadar sklenejo Združeni narodi napad na te kraje južne Evrope, bodo pozdravljeni iz vsega srca in sprejeti z odprtimi rokami od starih in mladih ter bodo našli vso pomoč, na svoji poti do zmage.

Prosimo, da nam odpustite, ker smo Vam vzeli nekoliko dragocenega časa. Toda bodite prepričani, da nam je ta apel narekoval le obupni položaj, v katerega je bilo pahnjeno slovensko ljudstvo. Za vse, kar storite njegovim pravičnim željam in nadam v prid, Vam bo zagotovljena nesmrtna hvaležnost naroda, ki ljubi svobodo nad vse ter jo zasluži po tolikih stoletjih trpljenja in bojev.

Sprejmite izraz našega iskrenega spoštovanja!

SLOVENSKI AMERIŠKI NARODNI SVET

Etbin Kristan, predsednik

Mirko G. Kuhel, pomožni tajnik.

V odgovor na to pismo je prejel Etbin Kristan od angleškega veleposlaništva iz Washingtona sledeče vrstice:

Čenjeni gospod:

Gospod Eden me je prosil, naj se Vam zahvalim za Vaše pismo od 25. marca, v katerem izražate za Slovence v Zedinjenih državah svoje občutke glede na nesrečni položaj Slovencev v Evropi. Vaše pismo dobiva primerno vpoštevanje. Z iskrenim pozdravom Donald J. Hall.